

Ojehechakuaa Ñandejára Pópe Rupí

Mokõi mesarã Habacuc rehegua

Jeff Pippenger

2012-10-16

Mokõi Mesa Habacuc rehegua 4/95

Chéve ñuarã hasy porãiterei ahasávo ocho kuatiarogue nota peteĩ aravopeguarã, ha upéicha rupi. Ha pehechakuaáramo, ñande jaguereko 20 kuatiarogue; upévare, aikuaaukante peẽme ndaipotaiha amoñe'ẽ ko'ã nota. Aime che rembiapópe amoñe'ẽvo ko'ã pasáhe oĩva ko'ápe umi ohechávape LiveStream rupive ikatúva oguejy haña ko'ã nota; ha umi ipahápe ohechátava kóva DVD-pe ñuarã, toguereko haña hikuái kóva jehaipyre ramo ijehegui kuérape, ndoguerekóimáramo ko'ã artíkulo ipópe. Pe mba'e jahesareko hína hese ha'e Habakkuk Mokõi Tabla, ha ko'ãga peve jajapóva añoite hína jahechauka haña Ellen White oñemoĩ hague peteĩ ñe'ẽme umi añetegua ojehechaukáva ko Tabla 1843-pe.

Mbohapy jehechaukarã ñamohu'ã va'ekue kuehe ohechauka kuri Ellen White omoneĩha hesakã porã ha hekoitépe pe profesia ára rehegua 2520-pegua oiko porãha Early Writings, página 236-pe.

Oñe'ẽvo pe peteĩha ñembyasy rehe marzo de 1844-pe, ha'e he'i pe ñembyasy rire umi Millerita osegi hague ostudia la Biblia, ha ohechakuaa hikuái pe evidencia peteĩchaguaite ogueraha va'ekue chupekuéra opredisi haña 1843-pe pe 2520, pe 2300 ha pe 1335, upe evidencia peteĩchaguaite upéi ojehechakuaa hague 1844-pe, ojehechauka haña ko'ã período profético opa hague 1844-pe. Ha ñañomongeta kuri mba'échapa umi año'ỹ período profético ikatúva ha'e oñe'ẽ hína hese ha'e ko'ã mokõi añoite [oñe'ẽvo pe 2520 ha pe 2300 rehe pe Tabla de 1843-pe], ndaha'ei pe 1335. Pe 1335 oñepyrũ araka'e AD-pe; opa 1843-pe. Upévare, ha'e omoĩ ijehegui mborayhu ha moneĩ haña pe entendimiento rehegua pe 2520 ha pe profecía 2300 ary rehegua.

Ha upéi, ha'e osegi he'ivo pe upe tiémpope, oñepyrũvo ojehechauka haña mbohapy profecía aravopegua opa hague ary 1844-pe, kóva hína pe omoñepyrũva'ekue pe jehasa asy omosẽva'ekue umi Millerita-kuérape tupaógui. Upévare, ndaha'ei peteĩ mba'e oikóva rei ko'ápe, ko mundo paha gotyo, kuimba'e ha kuña-kuéra ojehasa asyha Iglesia Adventista-pe ogueru haña pe marandu omyesakãva mba'érepa pe 2520 opa ary 1844-pe.

Mbo po Yvága Rembiporu reheve haña Ñandejára po rupive

Upévare, ko'ãga jaháma ambue mba'ére, kóva oĩva ko'ápe [oñe'ẽvo AD508 rehe pe 1843 Chart-pe]. Pejuhúta, pene'ẽrendu'ỹramo guare ko'ã Chart rehe, Sister White he'i ko 1843 Chart rehe: “Ahecha kuri Ñandejára oisãmbyhy hague ko Chart-pe”, ha he'i ko 1850 Chart rehe Tupã oĩ hague ko Chart ñemoherakuãme. Upéicharõ, ha'e ñande'apytépe he'ima Tupã oike hague mokõivéva ko'ã Chart jejapope, ha mba'échapa oñemohenda hikuái, upéva yvypóra rembipotápe ojejapo. Umi Millerita ojapo upéva oipotágui upéicha, ha katu upéva oiko Tupã rembiapo rape rupi.

Ko'ápe, 677 a.C. guive peve pe ha'ekuéra ogueroviáva, 1843 d.C., kóva hína pe columna [ohechaukávo pe mokõiha columna oíva asu gotyo pe Tabla 1843-pe] omyesakáva pe 2520, oñepyrũva 677 a.C.-pe ha ha'ekuéra oguerovia va'ekue opa hague 1843 d.C.-pe.

Ha ha'e kuéra omantene ko ta'anga hesakã porãva pe Cuadro 1850-pe, ko'águi [ohechaukáva mbohapyha columna asúigui] 677 a.C. guive ko'ápe peve, 1844 d.C. Kóva hína pe columna 2520 rehegua oíva mokõivéva Cuadro-pe.

Ha katu ko'ã columna mbyteitépe oĩ pe kurusu, mokõivéva caso-pe.

Ha upe kurusu guýpe oĩ pe ñe'ẽmondo pe Diario rehegua. Ha pe Diario ra'anga, paganoísmo, pe affonsa pe religiõn pagana rehegua, ha'e pe jejeguerohory yvate haña; ha, ko'ápe ikatu rehecha Ñandejára po ipype, ndaha'úi tekotevẽ hañaicha yvypóra po oĩ haña mokõivéva ko'ã ta'anga'atýpe.

Nde ha chévape ñuarã, térã oimeraẽva ñuarã, ñandejehe ñamomba'eguas haña oñembogue haña ñandehegui, tekotevẽ jaheguahẽ pe kurusu py gotyo, ojehechauka hañaicha mokõivéva ko'ã Gráficope. Upe mbo'epy ojehechauka haña.

Ha, añetehápe, ñañe'ẽ jave umi columna 2520 rehegua rehe, kurusu oíva mbytépe, jaikuaa Daniel 9 ñemyenyhẽme, Cristo ou rire omombarete haña pe pacto heta tapichápe guarã peteĩ semana pukukue, upe peteĩ semana ojoja 2520 ára rehe, ha upe semana mbyte rupi ha'e ojekrusifika. Upévore, ko'ã columna mbytépe peteĩteĩ ko'ã Cuadro-pe jahecha pe kurusu, ha ko'áva ohechauka 2520 ára Cristo omombarete hague pe pacto heta tapichápe.

Upévore, ko'ága ñañepyrũta jahecha haña pe "Daily" ha Ellen White omoneĩhague upéva.

"23 jasyporundy, Ñandejára ohechauka chéve ha'e omyasãi jey hague Ipo mokõiha jey ojapo hañaicha pe hembyre Itavayguakuéragui, ha tekotevẽha oñemombareteve umi ñeha'ã ko aty mbya'u ára jave. Pe sarambi aja, Israel oñenupã ha oñembyai; ágã katu, ko aty mbya'u ára jave, Tupã omongueráta ha ojokuaíta Itavayguápe. Pe sarambi aja, umi ñeha'ã ojejapóva oñemyasãi haña pe añetegua ndorekói va'ekue guasu efecto, omohu'ã sa'imi térã mba'eve; ha pe aty mbya'u aja, Tupã omoĩ vove Ipo ombyaty haña Itavayguápe, umi ñeha'ã oñemyasãi haña pe añetegua oguererekóta pe efecto oñembosako'i hague. Opavave tekotevẽ joaju ha kyre'ỹ tembiapópe. Ahecha vaiha oimeraẽva oñe'ẽ haña pe sarambíre techapyrãramo ñanemoakã haña ko'ága pe aty mbya'u aja; Tupã ndojapóiramo niko ñanderehe ko'ága hetave mba'e upe ramo ojapo haguéicha, Israel araka'eve noñembyatymo'ãi. Ahecha pe cuadro 1843-gua oñembohape hague Ñandejára po rupive, ha ndova'erãi oñemoambue; umi papapy oĩ hague Ha'e oipotaháicha; ha Ipo oĩ hague hi'ári ha omokañy peteĩ jejavy umi papapy apytépe, avave ndaikatúi hañaicha ohecha upéva, pe Ipo oñemboyke peve."

Upéi ahecha pe — ára ha ára rehegua' (Daniel 8:12) rehe, pe ñe'ẽ —sacrificio' omoinge hague yvypóra arandu rupive, ha ndaha'úiha pe texto rehegua, ha Ñandejára ome'ẽ hague pe hechapyre añeteguáva umi ome'ẽ va'ekuépe pe huisio aravo sapukái. Oĩrõ guare joaju, 1844 mboyve, haimete opa umi oĩ va'ekue peteĩ ñe'ẽme oĩ va'ekue pe hechapyre añeteguáre pe — ára ha ára rehegua' rehe; ha pe ñemondýi ha javorái oúva 1844 guive, ambue hechapyrekuéra

oñemoneĩ, ha pytũ ha javorái oúvo hapykuéri. Aravo ndaha'etí va'ekue peteĩ prueba 1844 guive, ha araka'eve noĩmo'ávetí prueba ramo.

Pe Ñandejára ohechauka chéve pe mbo'e oúva mbohapyha ánhel gui oho va'erãha ha oñemomandu va'erãha Ñandejára ra'ykuéra isarambipávape, ha katu ndaha'etí va'erã oñemboja haña ára rehe. Ahecha oĩha oĩva oikeva peteĩ vy'aguasu japu hañaape, osẽva ára rehe oñemoĩva predikasión-gui; ha pe mbohapyha ánhel rembiasa ipokatuve ára ikatúvagui ome'ẽ haña chupe mbarete. Ahecha ko marandu ikatuha opyta ijeheguiete imopyenda ári ha noikotevẽiha ára omombarete haña ichupe; ha ohoha mbarete tuichaitépe, ha ojaopóta hembiapo, ha oñemohu'ata tekojoja reheve.

Upéi che aime'ẽ oĩha algunos oĩva peteĩ jejavy guasúpe, ogueroviáva ha'eha iñembiapo oho haña Jerusalén Ymaguápe, ha oimo'áva orekoha peteĩ tembiapo ojaopova'erã upépe Ñandejára ou mboyve. Peichagua jehecha ikatu ogueraha akã ha py'apy Ñandejára rembiapo ko'ágaguápe, pe mbohapyha ánhel marandu guýpe; umi oimo'áva gueteri oho va'erãha Jerusalén-pe ningo omoĩta iñakã upépe, ha ojokoĩta imba'erepy añetegua ko'ágaguápe guarã, ikatu hañaicha ogueraha ijehe ha ambuẽpe upépe. Ahecha peichagua misión ndoguerumo'ãiha mba'eve porã añetéva, ha areterei oikotevẽtaha ikatu hañaicha mbovymi judío oguerovia jepe Cristo peteĩha ou hague, ha hetave gueteri haña oguerovia Hembiapo mokõiha jeju. Ahecha Satanás tuichaiterei ombotavy hague algunos ko mba'épe ha umi angirũ oĩva ijerére ko tetãme ikatútante oipytyvõ chupekuéra ha ogueraha haña ojaopo haña Tupã mandamiénto, ha katu ha'ekuéra oheja hína chupekuéra oñehundi hañaicha. Ahecha avei Jerusalén Ymagua araka'eve ndojejapojeymo'ãiha; ha Satanás ojaopoha opa ikatúva ogueraha haña Ñandejára ra'y kuéra akã ko'ã mba'épe ko'ágã, pe ñembyaty ára jave, ani haña omoĩ hikuái opaite ipy'apy Ñandejára rembiapo ko'ágaguápe, ha ojaopo hañaicha oheja rei pe ñembosako'i tekotevẽva Ñandejára ára peguarã." Early Writings, 74–76.

Mokõi mba'e rohechaukátava hína ha'e ñande jaguerekoha peteĩ pasáhe Early Writings-gui, kuaritrogue 74-pe. Kóva rehe ñamba'apo va'ekue yma. Heta ko'ã mba'e jahechátava ko presentación-pe ñamba'apo va'ekue hese yma; upéicharõ jepe, hetave ñande apytégui ndoikuaái ko pasáhe oĩva Early Writings-pe ohasa hague peteĩ evolución rehe. Oĩháicha pe aranduka Early Writings-pe, kuimba'ekuéra oipurúta upe oĩva Early Writings-pe añetegua rehegua ombojehe'a haña. Péro, reho jeýramo umi kuatia ypykue fuente-kuérape, ojeipe'a pe lógica ha'ekuéra oipurúva oñemboheko haña pe añetegua rehegua.

Upéicha, heta mba'e ikatu oñeñe'ẽ ko mba'ére. Che ahechaukátava mante mokõi punto, ñañembohoryháguinte ko'ape pe Diario rehe. Péro, ko pasáhepe Early Writings-gui, aipota peñatendemi umi mokõi pensamiento tenonderãite rehe, 23 de septiembre.

Oĩ. 23 jasyporundy, ndaikuaáiramo hese, ikatu remoĩ upépe 1850; 23 jasyporundy, 1850. Kóva oguereko peteĩ impacto ikatu hañaicha oñentende hekopete pe ára ha ára.

Pe párrafo peteĩha paha ha'e peteĩ ñe'ẽmondo ñande roñangarekóma hese ko'ape umi ára ohasava'ekuẽpe, "Ahecha hague pe kuatia'atã 1843-pegua oñembohape hague Ñandejára po rupive, ha ndaikatuha oñemoambue; pe umi papapy oĩ hague Ha'e oipotaháicha; pe Ipo oĩ hague hi'ári ha omokañy peteĩ jejavy umi papapy apytépe, upéicha avave ndaikatúi hañaicha ohecha pe

jejavý pe Ipo oñemboyke peve.”

Pe mokõiha párrafo he’i: “Upéi ahecha pe —‘sáse jepivegua’ rehegua (Daniel 8:12)” Ko’ága, aipota peñongatu pende mandu’apýpe—kóva rehe ña’ña’êta, katuete, upe rire, Ñandejára oipotáramo—pe Sáse Jepivegua ojehechakárõ pe Ta’anga 1843-pe, ko’ápe voi, he’i: “ojeipe’a pe sáse jepivegua”; he’i avei: “Daniel 12:11 ha 12.” Pe Ta’anga 1850-pe, oñe’ña’ê jave pe Sáse Jepiveguáre, he’i: “paganokuéra poguýpe ñesãmbyhy térã pe sáse jepivegua ojeipe’a ramo, Daniel 11:31.” Upévore, ko’ã mokõi Ta’angápe, pe énfasis ojehechakuaáva Daniel 11:31 ha Daniel 12:11-gui ha’e pe jeipe’a pe Sáse Jepiveguágui. Añete piko?

Ha Daniel 11:31 ha Daniel 12:11-pe, pe ñe’ê hebreo oñembohasáva “ojeipe’a haña” ha’e sur, ha he’ise “ojeipe’a haguáicha”; he’ise “ñemboguete” térã “jeipe’a”.

Péro, Daniel 8-pe, versíkulo 11-pe, he’ihápe he’iha pe ára ha ára pegua ojeipe’aha, upépe ojepuru ambue ñe’ê hebreo. Ha’e hína rum, ha he’ise “oñemopu’ã ha oñemomba’eguasú haña.”

Upévore, William Miller oiporu va’ekue Cruden’s Concordance, ha Cruden’s Concordance nome’êi ndéve mba’eveichagua hesakã haña hebreo térã griego rehe. Upévore, Ñandejára oguereko va’ekue dirección umi Millerita-kuéra; pórke, umi mbohapy hendágui pe “Daily” oñemombe’uhápe Daniel kuatione’ême, Daniel capítulo 8, Daniel capítulo 11 ha Daniel capítulo 12-pe, capítulo 11 ha 12-pe pe hebreo oñembohasáva “take away” ramo he’ise “take away.” Ha upéva hína ha’ekuéra omomba’eguasúva ko’ã Gráfico-pe, araka’épa Paganismo ojeipe’áramo pe profesia 1290 ha 1335 oñepyrũta haña.

Ha, Daniel 8-pe, ára oñemboykévo pe Tapiategua, ndaha’êi oñe’ña’êva oñemboguete haña; oñe’ña’ê hína pe paganis mo’ã rehe, ojeguero pu’akáva ha oñemomba’eguasúva. Upévore, umi Millerita oikuaa porãkuri. Ha’ekuéra ohechakákuri umi mokõi capítulo Daniel-pe oñe’êva pe Tapiategua oñemboykévore.

Péro ko’ápe Primeros Escritos-pe ha jahasávo jey umi kuatione’ ypykue tee rupive, pehecháta ko capítulo-pe ypykuete ko ñe’êjoaju Daniel 8:12-gua ndaiporihá upépe. Che ndaikuaái Ellen White he’ipapa chupekuéra omoinge haña upéva upépe ary 1882-pe, omboysyrõrõ guare Primeros Escritos, térã peteĩva umi editor-kuéra omboikepa upéva. Ndachemondýi upéva, pórke ndaha’êi oñe’êva ko’ápe pe jeipe’águi.

He’i pe mokõiha párrafope: “Upéi ahecha pe —daily’ (Daniel 8:12) rehegua, pe ñe’ê —sacrifice’ oñemoñhague yvypóra arandu rupive, ha ndaha’êiha pe téxtopegua, ha Ñandejára ome’êhague hesegua pe hechapý porã umi ome’ê va’ekuépe pe huísio ára sapukái.”

Ko’ága roguereko peteĩ aty heta ary mboyve Alemania-pe, umi mburuvicha guasu pastor kuéra ndive ha Alemania-gua seminario mbo’ehára kuéra ndive, upépe che apreserta ha ha’ekuéra omombo ita ko marandu rehe.

Ha oĩ kuri peteĩ pastor Italia-gua, ha ha’e omombe’u peteĩ umi argumento vyrorei rehegua ko versíkulo rehe. Ha he’i va’ekue kóicha —ha oĩ heta argumento vyrorei pe “Diario” rehegua, upévore rejuhu jepi ko argumento vyrorei ojeporúva, ha romoĩta ko’ápe peteĩ testimonio ramo.

He'i kóicha: "Upéi ahecha pe —diario' (Daniel 8:12) rehegua, pe ñe'ẽ —sacrificio' oñemoĩ hague yvypóra arandu rupive, ha ndaha'éiha pe téysto pegua, ha Ñandejára ome'ẽ hague pe hesakã porãva hese umi omyasãi va'ekuẽpe pe huicio aravo sapukái." Ko'ápe oĩ pe argumento vyrorei: Ha'ekuéra he'i Ellen White ndohechauka mo'ãiha ko'ápe pe "Diario"; ha'e ohechauka pe entendimiento umi Pionero-kuéra rehegua, pe ñe'ẽ sacrificio oñemoĩ hague yvypóra arandu rupive ha ndaha'éiha pe téysto pegua. Añetehápe? Upéicha, ko pastor Italia-gua ojapo hína ko argumento.

Ha che, "Upéicharõ, emyesakãna chéve pe ambue ñe'ẽjoaju, Pastor."

Pe ñe'ẽjoaju oúva he'i: "Oĩ jave joaju, 1844 mboyve, hetave opavavégui oĩ joajúpe pe ñe'ẽporã rehegua pe —daily'; . . ." Kóva ndaha'éi pe hechapy porã rehegua pe ñe'ẽ sacrifice oñemoĩhague yvypóra arandu rupive. Ellen White ko'ápe—ha kóva ijetu'uterei, kóva ijetu'uterei umi tapichápe guarã ko'ága peve Adventismo-pe nohenduséiva ha ndohesaséiiva. Ko párrafo rehe, ikatu hañuáicha oĩ hetave teólogo operde va'ekue isalvasión ko párrafo rupive oimeraẽ ambue párrafo-gui Espiritu de Profecía-pe. Ndaha'éi añemomba'eguas hañuáicha; che aime haña peteicha, upéva ikatu hañuáicha ha'e añete.

Ñepyrũrã siglo 20-pe, pe "Daily" rehegua jehecha japu oñemoinge ramo guare adventismo-pe, enterovéva oñorairõva hese mokõive lado-gui oikuaa porã kuri hikuái oñorairõha ko párrafo rehe. Stephen Haskell ou jave oñedefende haña Pionero-kuéra remiandu, he'íva "Daily" ha'eha Paganismo, mba'épa ojapo? Oñembokuatiajey ko Cuadro 1843 guare, ha omoĩ ko párrafo ipy gotyo. Upévore, ko párrafo ha'e pe ñemoñe'ẽjoavy mbytépe oĩva, ha ko'ápe heta-iterei, heta-iterei kuimba'e ho'a ikyse ári ha omanóva.

Upévore, michĩminte jepe pe nivelpa aipotávarã pehecha ko'ápe, pórke oĩ kuimba'e kuéra, Steve Wohlberg, White Horse Ministries-gua, ko'ã ára ramo, ha'e oĩ hína oñemoĩ haña ko marandu rehe. Ha peteiva umi argumento oguerékova ha'e: "Ellen White araka'eve ndoguerékói peteĩ postura pe Daily rehe, upévore che ndarekói haña peteĩ," ha upéva ningo peteĩ postura itavývaite. Péro, jepe ñame'ẽ chupe pe posibilidad Ellen White ndoguerékóiva'ekue peteĩ postura hese, mba'épa he'i ko cita-pe? Ha'e he'i umi Pionero-kuéra oguereko hague pe visión hekopeteva'ekue hese. Jepe ha'e ndoikuaái rire mba'épa upéva, ko'ápe ha'e he'i oĩha peteĩ visión hekopeteva, upéva he'ise avei oĩha peteĩ visión vai, ikatu hañuáicha heta visión vai.

Peẽ peguereko kuimba'e kuéra Vance Ferrell-icha. Vance Ferrell; tapicha kuéra ojerovia Vance Ferrell maranduhára ñehesa'ỹijo-kuéra rehe, ha che ndaikuaái mba'érepa. Vance Ferrell ndaha'éi pe añoite, péro ha'e peteiva umi kuimba'e apytégui he'íva pe "Daily" ohechauka mokõivéva, paganismo ha Cristo rembiapo pe Santuariope. Añetehápe? Ha'e he'i ko símbolo ohechaukaha Satanás ha Cristo.

Mba'eichagua discernimiento piko ojeipuru upeichagua razonamiento reheve?

Mávapa, Hermana White, taha'e mba'épa he'ise pe "Diario" ko'ápe, ha'e he'i oĩha peteĩ visión correcta. Upévore, ikatu por lo menos ñaime de acuerdo ko premisa rehe ko'ápe, añetehápe?

Upéi ahecha pe —sápa ára guáre' (Daniel 8:12) rehegua, pe ñe'ẽ —sacrificio' oñemoĩhague yvypóra arandu rupive, ha noĩriha pe jehaipyteẽpe, ha Ñandejára ome'ẽ hague hese pe

hechapyre hekopete umi ome'ëva'ekuépe pe juicio aravo sapukái. Ohasávo pe joaju, 1844 mboyye, haimete maymáva oĩ va'ekue joajúpe pe hechapyre hekopete rehe pe —sápa ára guaré'; ha pe sarambi oiko va'ekue 1844 guive, ambue hechapyrekuéra oñemoneĩ,

Kóva hína pe ha'éva'ekue pe pastor italiano-pe. Ha'e chupe: "Iporã. Ikatúpa reme'ẽ chéve mba'eveichagua referencia histórica ohechaukáva, 1844 rire, oĩ hague ambue punto de vista ñe'ẽ sacrificio rehegua ojegueroiva hañuaicha?"

Ha'e ku osẽ porã'ỹvaicha upévagui ko momentope.

1844 guive oñemoneĩ ambue ñe'ẽme'ẽnguéra "Diario"-re, ha mba'e piko ogueru hikuái? Pytũ ha apañuái.

Emoi guýpe "pytũ ha ñemyakãrapu'ã", Sister White oñe'ëvévo upe Diario rehe, oñe'ẽhína pytũ ha ñemyakãrapu'ã rehe, ha ko pyhareve rohechaukáta peẽme umíva apytégui mbovyimi.

Eguereko peteĩ jehecha vai pe Tapiagua rehe, ha upéva ogueru pytũ ha ñembyavy.

"Aravo ndaha'ëi peteĩ prueba 1844 guive, ha araka'eve ndoikovéimo'ãi jey peteĩ prueba ramo."

Upéicha, pe "Diario" rehegua ndive, pehecha ko'ápe, ko'ápe oĩ pe argumento. Kóva hína pe argumento ko árape; kóva hína pe argumento omoingekuéva Ellen White ra'y. Ambuéva avei omoingekuri, ha'e katu pe omoíva'ekue Adventismo rembiasakue ypykuépe. Ha'e hína kóva: reme'ẽ jave ko pasaje, pe aranduka'i ára ñemohendáva contexto hína pe tekotevẽva reikũmby.

—«ambue jehecha pyahukuéra oñemoneĩ va'ekue»,— pe Diario rehegua —«ha pytũmby ha ñembyasy'i oúma hapykuéri. Aravo ndaha'ëi va'ekue peteĩ prueba guive 1844, ha araka'eve ndohasamo'ãi jey peteĩ prueba ramo.

"Pe Ñandejára ohechauka chéve pe tembiapo marandu ángel mbohapyha rehegua oho va'erãha, ha oñemomarandu va'erãha Ñandejára ra'ykuéra isarambípavape; ha katu ndojejokói va'erã ára rehe."

¿Rehechápa mba'érepa Willy White he'i ñande tekotevẽha jahecha pe contexto ojejapóhague ára ñemohendapy rehe?

Oñe'ẽ pe ñembyaty vai rehe, umi temimo'ã vai "ha'e va'ekue ára ha ára ojejapóva" rehegua oguenohẽ va'ekue; aravo noikoiva'ekue peteĩ prueba ramo; ha upéi oĩ peteĩ párrafo oñe'ëva aravo ñemohenda rehe.

Oĩ, kóva hína peẽ peikuaava'erã: ko párrafo oñe'ëva tiempo ñemohendágui, ndaipóri va'ekue pe kuation ypykuepe; ha, pe ñe'ẽjoaju he'íva pe tiempo rehegua ndaha'ei hague peteĩ prueba, upe ñe'ẽjoaju oñemoambue. Upéva omombe'u vai Ellen White remiandu ypykue. Ha'e nombojoajúi mba'eve pe tiempo ñemohenda rehegua pe Diario ndive. Kóva hína pe jahechaséva ko'ẽrõ ko pyhareve.

Upéva, ha'é haguéicha, ndajajemoĩmo'ãi jahecha hañua opa ko'ã kuationogue. Aseguráta mante peẽ perekóma hañua pende pópe, ikatu hañuaicha peẽ pemoa'ã hañua ajéva; yvypóra ramo

guáicha, ikatu ningo ajapo hañua che pendejavy hañua.

Arthur White—“Aravo ñemohenda rehegua contexto”

“Pe jecha yma guarã oikovéva pe tesa ypykue rehe ohekaukáva ko ñe’ẽmby [Early Writings, 74–75.] omoĩha Yvágagui ojehechakuaáva pe jehecha pe ára ha ára rehegua Miller oguerেকova’ekuépe, ha upéi Uriah Smith omombe’ujeyva’ekuépe.”

Arthur White, Willy White ra’y, ijaty seis volúmen-pe omombe’úva Ellen White rembiasakue, oñe’ẽvo itúva posición rehe, omboykéva pe añetegua jehecha pe “Daily” rehegua, he’i, EGW, volúmen 6-pe, página 252-pe,

“Pe ñemoĩ yma guare rehegua ñemombaretehára”—pe Diario ohechauka hague Paganismo—“omantene va’ekue ko ñe’ẽjoaju [Early Writings, 74–75.] omoĩha Yvága ñe’ẽme’ẽ pe ñehesa’ỹijo rehe pe diario rehegua oguerেকova’ekue Miller ha upéi oñe’ẽjeyva’ekue Uriah Smith rupive.”

Arthur White oikóta va’erãmo’ã peteĩ historiador añetegua ha hekopete hañua, peikuaa piko mba’épa he’i va’erãmo’ã upépe? Omoĩnte va’erãmo’ã upépe peteĩ ñe’ẽ; ha Arthur White, ko’ápe ojeavyete. Ha’e he’i va’erãmo’ã: “Pe kuéra odefendéva pe ñemañakuaa yma guaréva omantene [hekopete] ko ñe’ẽjoaju ko declaración-pe, —omantene ko declaración-pe ko ñe’ẽjoaju [Early Writings, 74-75.],’ omoĩhague Yvágagui pe ñe’ẽmoneĩ pe ñemañakuaa rehegua pe ‘daily’ rehe, Miller oguerেকova’ekue ha upéi Uriah Smith ojepysojey va’ekue.”

Ha’e ndoikemo’ãi upépe hekopete. Ha’e he’i mante hína umi mba’e ha’ekuéra omantene va’ekue, ku oĩvaicha pe ikatu hañuaicha omantene hikuái peteĩ postura vai. Péro ndaha’ei upéicha; ha’ekuéra oguereko kuri pe postura hekopete.

—«Umi oñemoirũva pe “nueva visión”»—itúva, Willy, A. G. Daniells, W. W. Prescott, ha che ndahamo’ãi upépe ko’ága—«umi oñemoirũva pe “nueva visión” ohechakuaa va’ekue pe ñe’ẽva’ekueva’erãha ojegueraha hañua ijeheguiete ijere ykére—pe ijere yke, aravo ñemohenda rehegua.»

Roikémaite peẽme iñe’ẽjoavy Early Writings, página 74-pe.

—“Umi odefendéva pe jehecha pyahúpe oñesostene va’ekue pe ñe’ẽva’erã ojeahupyty va’erãha ijykére — araka’e oñemohenda hañua rehegua ykére. Ellen White he’i jey jey va’ekue: ‘ndarekói tesape ko punto rehe’ (Letter 226, 1908) ha ‘ndaikatúi amyesakã porã umi punto oñeporandúva’ (Letter 250, 1908), ha ikatu’ỹha ome’ẽ peteĩ je’e porã ha añeteguáva pe porandu oñemyañáte jave hese, ojekuaa hañuaicha ome’ẽha pytyvõ ijoparáva’ekue hañua upe conclusiónme. Ha’ekuéra avei ojerovia mbaretépe umi marandu oñeme’ẽva Ellen White rupive ndoguerohorymo’ãiha ni ndojokupytyiha umi mba’e oiko hañua tembiasakuepe oñemopyenda porãmava ndive.” Arthur White, EGW, volúmen 6, 252.

Pe Versión Ypykue — Review and Herald, 1 de noviembre de 1850

Ha *Early Writings*, página 74, araka'e ojejapo haña? 1882-pe; pe aranduka *Early Writings* ojejapo 1882-pe.

Ha katu pe pasáhe ñahesa'yijohína *Early Writings* pe ojejuhu ypyhaguépe hina *Review and Herald*pe, 1 de noviembre de 1850-pe, ha peẽ perekóma upéva pene kuationaipyrépe. Ha upéva oguereko heta párrafo, ha che ha'éma haguéicha, ndajaikomo'ai readipaite haña umíva opavave.

Jahecha irundy párrafo kuationa rogue 2-pe, upéi irundy párrafo kuationa rogue 3-pe:

“Che ryvy ha che reindy-kuéry, aipota ame'ẽ peẽme peteĩ ta'anga mbykymi umi mba'e Ñandejára ramoite ohechauka va'ekue chéve visión-pe. Ojehechauka chéve Jesús porãiteha, ha mborayhu umi ánhel-kuéra oguerékova ojuehe. He'i pe ánhel: —Ndaikatúi piko pehecha imborayhu?— pehapo upéva. Péichaite avei Tupã retãygua-kuéra ojoayhu va'erã ojuehe. Iporãve to'a jeiko haña nde ári, peteĩ ermáno ári rangue. Ahecha pe marandu —pevende pene mba'e ha peiporu upéva pene poriahurãme' haña— ndaikatúi hague, oĩ haña, hesakã porã hañaicha, peteĩva kuéra rupive; ñande Salvador ñe'ẽ añeteguáva remimo'ã noñemoĩporãi porãi hague. Ahecha pe mba'e ojeapóva pe vende haña ndaha'ei ome'ẽ hañaicha umi ikatúvape omba'apo ha oñemongakuaa ijehegui; síno oñemyasãi hañaicha pe añetegua. Pekádo hina oñemombarete ha oñemokunu'ũ haña tekorei rupi umi ikatúva omba'apo. Oĩ va'ekue kyre'y opaite atyhápe haña; ndaha'ei omomba'eguas hañaicha Tupãme, síno —mbuja ha pira rehe'y. Ko'áva oĩ porãve va'erã hógape omba'apóvo ipo-kuéra reheve, —pe mba'e iporãva,' omyenyhẽ hañaicha hoga ñemoikotevẽ, ha oguereko hañaicha mba'e ome'ẽ haña oñemombarete haña pe tekombo'e hepyetereíva ko'ágagua añetegua rehegua.”

Che ahecha, oĩva'ekue ojavu vaekue oñembo'évo umi hasývare ojekuera haña umi ndogueroviáva renondépe. Oĩramo ñande apytépe hasýva, ha ohenóramo tupao myakãhárakuerape oñembo'e haña hese, Santiago 5:14, 15 he'iháicha, tekotevẽ jajapo Jesús techapyrã. Ha'e omosẽ umi ndogueroviávape kotýgui, upéi omonguera umi hasývape; upévale ñande avei tekotevẽ jaheka jañemboja'o haña pe ndogueroviái rehegua umi ijeroivia'yvaguí, ñañembo'évo umi ñande apytépe hasývare.

Upéi che aime techaukajevy upe ára Jesús ogueraha hague ha'eñoite idiscípulo-kuérape peteĩ koty yvatehápe, ha tenonderã ohepy jepýi haña ipykuéra, ha upéi ome'ẽ chupekuéra ho'u haña mbujape oñembyáva, ta'anga haña hete oñembyáva, ha parral rykuere oñeñoheva ta'anga haña huguy oñeñoheva. Ahecha maymáva oiko vaerã arandu reheve, ha osemi Jesús ehémplo ko'ã mba'épe, ha oñangarekóvo ko'ã tembiapoukapýre, oĩ vaerã ijeheguiete haña umi ndogueroviávagui pe ikatúva hañaicha.

Upéi ahecha haña chéve pe umi siete plaga pahague oñehẽtaha, Jesús osẽ rire pe Santuario-gui. He'i va'ekue pe ánhel: —Tupã ha pe Cordero pochykue hina upéva oguerúva ñehundi térã mano umi aña arigua ári. Tupã ñe'ẽ rupive umi santo-kuéra imbaretéta ha ñemongyhyjéta peteĩ ehersito bandéra reheve guáicha; ha katu upe jave ndohupytymo'ai gueteri hikuái pe huísio ojeháva. Pe huísio jejapo añetéva oikóta pe 1000 año pahaita jave.

Umi marangatúpe oñemoambue rire tekove opave'yvape, ha oñehupi oñondivepa, ha ohupyty rire iárpa, ikoróna, hamba'e, ha oíke pe Táva Marangatúpe, Jesús ha umi marangatúva oguapy oporohusgávo. Ojepe'a umi kuatione'ẽryru, pe kuatione'ẽryru tekove rehegua ha pe

kuatiañe'ëryru mano rehegua; pe kuatiañe'ëryru tekove rehegua oguereko umi marangatúva rembiapo porã, ha pe kuatiañe'ëryru mano rehegua oguereko umi iñañáva rembiapo vai. Ko'ã kuatiañe'ëryru oñembojoja pe Léi Kuatia rehe, hínava la Biblia, ha upeichaite he'iháicha oñehusga chupekuéra. Umi marangatúva, Jesús ndive peteĩ ñe'ême, omoĩ ihusgapyre umi omanóva iñañáva ári. ¡Pema'ê! he'i pe ánhel; umi marangatúva oguapy oporohusgávo, Jesús ndive peteĩ ñe'ême, ha ome'ẽ peteĩteĩ umi iñañávape hembiaapo kuéra he'iháicha ojapova'ekue hetepe oikove aja, ha héra ykére oñemboguapy mba'épa ohupytyva'erã hikuái, pe husgakatu oñemboguata jave. Kóva, ahecha, ha'e kuri umi marangatúva rembiapo Jesús ndive, pe Táva Marangatúpe, oguejy mboyve yvy ári, umi 1000 ary pukukue. Upéi umi 1000 ary pahápe, Jesús, umi ánhel, ha opaite umi marangatúva hendive, osẽ pe Távagui Marangatúgui, ha oguejy aja hikuái yvy ári, umi omanóva iñañáva oñemoingove jey; ha upérõ umi kuimba'eete "ojutava'ekue chupe" oñemoingove jéyvo, ohechata chupe mombyry guive opavave hekomimbipa reheve, umi ánhel ha umi marangatúva hendive, ha hasẽ joáta hese. Ohecháta umi clavo rape ipope ha ipýpe, ha pe ikostádope oike hague pe kyse puku. Umi clavo rape ha pe kyse puku rape upérõ ha'éta iglória. Umi 1000 ary pahápe Jesús opyta Olivoty Yvyty ári, ha pe Yvyty oñemboja'o mokõime, ha oiko chugui peteĩ ñu tuichaitereíva, ha umi odiparava upérõ ha'e umi iñañáva, oñemoingove jéyva ramoite. Upéi pe Táva Marangatúva oguejy ha oguapy pe ñu ári.

Upéi Satanás omyenyhẽ umi ñaña, oikove jey va'ekuépe, ijespíritu. Ombohováí chupekuéra pe táva pegua ehérsito michíha, ha ijehérsito katu tuichaha, ha ikatuha ogana umi santo-kuérape ha oguereko pe Táva. Satanás ombyaty aja ijehérsito, umi santo-kuéra oĩ pe Táva ryepýpe, omaña haḡua Tupã Paraíso porãite ha hekomimbipa rehe. Jesús oĩ kuri iñakãme, oisãmbyhývo chupekuéra. Sapy'aítepe pe Salvador iporãva ndaipóri véima ore apytépe; péro pya'eete rohendu ijayvu porãva, he'ívo: —Peju, che Ru ojehovasa va'ekue, pehupyty pe rréino oñembosako'i va'ekue peẽme ḡuarã yvy oñemopyenda mboyve guive. Ore aty Jesús jerére, ha upe javeite ha'e ombotyvo pe Táva rokẽnguéra, oñemoĩ pe maldisión umi ñaña ári. Oñemboty umi rokẽ. Upéi umi santo-kuéra oiporu ipepo ha ojupi pe murállá ári, pe Táva yvate gotyo. Jesús avei oĩ hendivekuéra; ikoróna ojajái ha hechapyrãva. Ha'e va'ekue peteĩ koróna ambue koróna ryepýpe, siete papaha. Umi santo-kuéra koróna hína óro ipotívévagui, oñembojagua mbyjakuéra reheve. Hova kuéra omimbi gloria reheve, ha'ekuéra oĩgui Jesús ra'angaetepe; ha ojupívo hikuái, ha oñemongu'e joja maymáva pe Táva ru'ã gotyo, che añandu che py'a rory eterei upe ahecháva rehe.

Upérõ umi iñañáva ohecha mba'epa operdeva'ekue; ha tata osẽ Tupãgui hi'ári, ha omokõmba chupekuéra. Kóva va'ekue pe Huísio Jejapo. Upérõ umi iñañáva ohupyty hekoitépe umi mba'e umi marangatúkuéra, Jesús ndive peteĩ ñe'ême, ombojojáva'ekue chupekuéra rehe pe 1000 año aja. Pe misma tata osẽva Tupãgui ha omokõmbava umi iñañávape, omopotimba opa yvy. Umi yvyty oñembyaíva ha opẽmbáva oñehundi tata haku etereívape; pe ára jerére oĩva ave, ha opa umi ka'avo piru oñekõmba. Upéi ore renonderãme ojepe'a ore herénsia, mimbipa ha porãite; ha rohupyty opa yvy oñembopyahúva. Maymáva rosapukái hatã peteĩ ñe'ême: ¡Glória, Aleluya!

“Ahecha avei che ahecha umi pastor-kuéra oikotevẽha oñemongeta umi tapicha ndive ikatúva ojerovia hese kuéra rehe, umi oĩva'ekue opaite marandupe, ha imbareteva opaite añetegua

ko'ágaguápe, oipytyvõ mboyve oimeraẽ punto pyahu iñimportánteve, ha'éva hikuái ikatuha oñemopyenda Biblia rehe. Upéicharõ umi pastor-kuéra oĩta peteĩ ñe'ẽme añetehápe, ha pe joaju umi pastor-kuéra rehegua ojehechakuaáta tupao rupive. Peichagua tape che ahecha ojokotáha ja'o vai ñembyasyha, ha upéi ndaiporimo'ãi peligro pe aty porãite oñemboja'o haña, ha umi ovecha oñemosarambi haña, pastor'ỹre."—

Ha upéi oñemohu'ã ambue po párrafo reheve, amoĩva peteĩ káha ryepýpe pene haña, ko'ã po párrafo osẽva pe artíkulo guí ha'e rupi umi opytátava Early Writings-pe. Upévare ko'ã pahápegua po párrafo oguereko pe káha ijerére.

23 jasyporundy, Ñandejára ohechauka chéve ha'e omyasãi jey hague ipo mokõihápe oguenohẽ haña umi hembýva ipuévlogui, ha tekotevẽha oñembohetave umi ñeha'ã ko aty-ru'ã ára jave. Pe ñemosarambi ára jave Israel oñenupã ha oñembyai; ha ko'ágã pe ñembyaty ára jave Tupã omongueráta ha oñapytĩta ipuévlo. Pe ñemosarambi aja, umi ñeha'ã ojejapóva oñemyasãi haña pe añetegua oreko va'ekue sa'ieterei mba'eporã, oikuaa haña sa'ieterei térã mba'eve; ha pe ñembyaty aja, Tupã omoĩ vove ipo ombyaty haña ipuévlo, umi ñeha'ã oñemyasãi haña pe añetegua oguerékóta pe tembiaporã oñemoĩ hañaicha. Maymáva tojoaju ha tokyre'ỹ pe tembiapópe. Ahecha hague peteĩ mba'e ñemotĩ hañaicha oĩramo oimeraẽva ojapo haña pe ñemosarambígui techapyrã ñandereko haña ko'ágã pe ñembyaty aja; ndaipóriramo guare Tupã ojapove ñanderehe ko'ágã upe ramo ojapo haguéicha upérõ, Israel araka'eve noñembyaty mo'ãi. Ha'e avei tekotevẽháicha pe añetegua oñemoherakuã peteĩ kuationhaipyrepe, oñemombe'uháicha avei.

“Pe Ñandejára ohechauka chéve pe kuationhaipyre 1843 guare ojegueraha hague ipópe, ha ni peteĩ hendápe ndojemoambuéiva'erãha; umi papapy oĩ hague ha'e oipotaháicha. Ha ipóre oĩ hague ári ha omokañy peteĩ jejavy umi papapy apytépe, avave ndaikatúi hañaicha ohecha upéva, ipó oñemboyke peve.

Upéi ahecha pe —Diario” rehegua, pe ñe'ẽ —sacrificio” yvypóra arandúgui oñemoĩ hague, ha ndaha'eiha pe texto pegua; ha Ñandejára ome'ẽ hague pe hesakã porãva hese umi omosarambíva'ekuépe pe huicio aravo sapukái. Oĩ jave joaju, ary 1844 mboyve, hetave opavave ojoajúkuri pe jehecha añetévare pe —Diario” rehe; ha 1844 guive, pe jepy'apy ha ñembyaty rõ'ỹ mbytépe, ambue jehecha oñemoneĩ, ha pytũ ha ñemyangekói osemi hapykuéri.

“Pe Ñandejára ohechauka chéve ára ndaha'eiha peteĩ prueba guive 1844, ha ára araka'eve ndohasamo'ávema peteĩ prueba.”

Upéi che ahecha haña chéve ambuekuéra oĩva pe jejavy tuichaitévape, he'iva umi santo gueteri ohotaha Jerusalén Ymaguarépe, h.a.é., Ñandejára ou mboyve. Koichagua jehecha oñembosako'i haña ogueraha haña pe apytu'ũ ha pe interes pe tembiapo ko'ágã guare Tupã rehegua gui, pe mbohapyha ánhel marandu guýpe; peteĩcha, jaikóramo jahótaha Jerusalén-pe, upéicharõ ñane apytu'ũ naturally oĩta upépe, ha ñane mba'e porã oñeñongatúta ambue jeporu hañaicha'ỹ, ikatu hañaicha ogueraha umi santo-kuérape Jerusalén-pe. Ahecha avei pe mba'érepa ojeheja chupekuéra oíke haña ko jejavy tuichaitéva ryepýpe, ha'eha ndoikuaaukái ha ndohejaígui ijejavykuéra, umi oikohaguépe heta ary pukukue yma guive. Review and Herald, 1 de noviembre de 1850.

¿Rehecha piko chupekuéra? ¿Reikuaa piko mba'épa ha'e hína?

Oĩ. Jaha ko'ã po párrafo paha-pe, pehecháta mba'e heta ñambuéra pe texto original-pe pe rejuhútavagui *Early Writings*, página 74-pe.

PÚBLICO APYTÉGUI: Upéicharõ, ere he'ípa ko'áva oĩva pe káhape ha'eha umi ypykue?

Ko'áva ryru ryepýpe, ko'áva hína pe po párrafo paha ko artículo ypykuepegua, ha ko ryru ojere ijerékuéra. Ko'ã po párrafo hína umi ipahápe oikeva'ekue Early Writings, páhina 74-pe.

Péro, araka'e piko oñeimprimi ko'áva, araka'e piko ojehai? Noviembre de 1850.

Upévore, aiporavóma taiakuãme umi mba'e oñemoambuetátava ko'ã cinco párrafo-gui. Oĩta peteĩ metamorfosis ko'ã mba'épe; pórke, sapy'aitépe, ary 1851-pe, pe aranduka A Sketch of the Christian Experience and Views of Ellen G. White oñemboguátata ha ko'ã párrafo ojegueraháta oñemoĩ haña A Sketch of the Christian Experience and Views of Ellen G. White-pe. Ha ko'águi [artículo Review and Herald, noviembre 1850-pe] peve A Sketch of the Christian Experience and Views of Ellen G. White-pe, oiko algunos michĩva ñembosako'i editorial ko'ã cinco párrafo rehe. Ha upéi, A Sketch of the Christian Experience and Views of Ellen G. White guive ary 1851-pe peve Early Writings ary 1882-pe, oiko hetave ñembosako'i editorial, ha umi ñembosako'i editorial hína umi ojapóva Early Writings, página 74, ipy'aguapy'ỹ ha ijehe'a haña.

Upévore, ko'ã po párrafo omohu'áva pe manuscrito ypykuepe, pe párrafo peteĩhápe, “23 jasyporundy, Ñandejára ohechauka chéve . . .,” upéva oñemoambuéta.

Umi párrafo oúvape he'ívape: “Upéi ahecha . . .”; “Upéi ahecha . . .”; “Ñandejára ohechauka chéve . . .”; ha, “Upéi chemboguata haña . . .”; ko'ã mba'e oikotevẽ sapy'ami ñemyatyrõ michĩ hañaícha.

Ojehechauka Pa Añetegua Tenondetéva Mbohapy Pa Térãry Párrafo-pe

Péro, pehechase haña ko'ẽrã mbohapyha párrafo original pegua, ha'e ohechauka kuri pa mba'e tenondegua.

Ha ko'ãga che mandu'a mba'érepa areko ko'ã mba'e peteĩ letra hũme. Ndaha'ei umi mba'e oñemoambuetaha rehe. Aime amombaretévo peteĩ mba'e pende rehehápe, pehecháramo, ko'ã mbohapyha párrafope chupe ojehechauka kuri kóva . . . , chupe ojehechauka kuri kóva . . . , chupe ojehechauka kuri kóva . . . , chupe ojehechauka kuri kóva. Ha oñechechaukáraro chupe peteĩ mba'e, ha upéi ha'e ñandéve omombe'u rire upéva, upérõ chupe ojehechauka ambue mba'e ndaha'éiva katuete ojoaju va'erã pe mba'e ojehechauka va'ekue chupe raẽ rehe: “Cheve ojehechauka kuri kóva . . . ; cheve ojehechauka kuri kóva . . . ; cheve ojehechauka kuri kóva”

Ikatu rehecha che rehegua ha relee ndejehegui voi, ha upéicha jepe ojehechauka chupepa diez añetegua tenondegua ko'ã mbohapyha párrafope.

Kóva ha'e pe ojehechaukáva'ekue chupe. Ojehechauka chupe Tupã mborayhu rehe, mymbajerurekuéra rehe, ñembo'e hasývape ñuarã rehe, pe komunión rembiapo rehe, umi Pochy Pahápe Pa'ũ rehe ojoajúva pe Milénio ndive, tesape pyahu rehe, pe aty guasu 1844 rire rehe, pe

tembiapo jehaikuaauka rehe, pe Kuatia'aty 1843 rehe, pe "Ára ha Ára Pukukue" rehe, "aravo" rehe peteĩ jehechaha ramo, ha Jerusalénpe peregrinasién rehe. Ha remoñe'ẽ porãramo kóva, ndaha'úi peteĩ ñemyesakã rape oho hañuaicha. Kóva katuetete ha'e peteĩ, "oñehechauka chéve kóva," ha ha'e ohaí pe ojehechaukáva'ekue chupe; ha, ojehechauka chupe peteĩ mba'e ndaha'éiva tekotevẽ hañuaicha ojoaju ambue ndive. Tekotevẽ rehesa'ýijo upéva; pórke, oñepyrũvo ombojoaju hañua ko'ã párrafo, oñepyrũ omoheñói pe ñemimo'ã ha'eha kuña he'íva peteĩ mba'e ha'e añetetchápe ndo'éiva'ekue.

Review and Herald, 1 de noviembre de 1850

Oĩ porã. Peikuaa hañua pe párrafo peteĩha umi po párrafo ñamba'apohína hese kuéragai noviembre 1850-gua.

23 jasypakõi, pe Ñandejára ohechauka chéve ha'e omyasãi hague ipo mokõiháicha oguerujey hañua ñembyremby hetãgua, ha umi ñeha'ã tekotevẽha oñemboheta jey ko atyhárape. Pe omosarambipa jave, Israel ojejapi ha oñembyaipa; ha ko'ãga pe ombyaty jave, Tupã omongueráta ha oñapytita hetãguápe. Pe omosarambi aja, umi ñeha'ã ojejapóva oñemyasãi hañua pe añetegua ningo sa'i rei oipytyvõva'ekue, michĩ rei térã mba'eve ndojapói va'ekue; ha pe ombyaty jave, Tupã omoĩmbáma vove ipo ombyaty hañua hetãguápe, umi ñeha'ã oñemyasãi hañua pe añetegua oguerékóta pe tembiaporã oñembosako'íva guive. Opavave tekotevẽ oñondivepa ha kyre'ýme pe tembiapópe. Ahecha ha'eha peteĩ tĩrõguasú oimeraẽva ogueraha hañua pe omosarambipa guive techapyrã ñande reko hañua ko'ãga pe ombyatyhárpe; Tupã ndajajapói hañua ñanderehe ko'ãga hetave mba'e upe jave ojapo va'ekuégui, Israel araka'eve ndoñembyatymo'ãi. Ha'e tekotevẽháicha pe añetegua oñemoherakuã peteĩ kuatiaroguépe, avei oñemombe'u hañuaicha."—

Pe párrafo paha rembe'ýpe, he'i: «Tekotevẽiterei pe añetegua oñemoherakuã peteĩ kuatiahápe, oñemombe'uháicha avei». Oĩ porã. Ko apytu'ũ oñemboykéta.

Pe mokõiha párrafo umi po apytégui jahechahína, he'ihápe: "Pe Ñandejára ohechauka chéve", pehecha, aguereko subrayado.

—"Ñandejára ohechauka chéve pe kuatia'anga 1843-pegua oñemboguataha Ipo rupive, ha avave ndikatuíha omoambue mba'eve ipype; pe papapykuéra oĩhague Ha'e oipotaháicha. Ha'e Ipo oĩhague hi'ári ha omo'ãhague peteĩ jéjavy umi papapy apytépe, upéicha avave ndaikatúi hañuaicha ohecha, pe Ipo oñemboyke peve."—

Pe mba'érepa aikuaauka hañua mba'eve guýpe ñeha'ãrã ko'ã irundy párrafo kuatiarogue yvate gotyo, ha'e hína umi oguerékótava ñemoambue editorial oñeimprimi jey vove A Sketch of the Christian Experience and Views of Ellen G. White-pe ary 1851-pe.

Oĩ. "Ñandejára ohechauka chéve" oñemoambue va'erã; "ipo rupive" oñemoambue va'erã; "ani hañua ñambue ni peteĩ hendápe" oñemoambue va'erã.

Upéi, pe páhina oúvape, pe párrafo mbarete jehaipýpe oĩvape [irundyha párrafo] he'i,

—“Ñandejára ohechauka chéve araka’e ndoikovéi hague ára peteĩ prueba ramo guive 1844, ha araka’eve ndaikovéimo’ãi jey ára peteĩ prueba ramo.”—

“Pe Ñandejára ohechauka chéve”, upéva oñemoambue va’erã. Pe ojejapótava ary oúvape A Sketch of the Christian Experience and Views of Ellen G. White-pe ha’e hína ojegueraha haña pe párrafo peteĩ ñe’ẽjoajúnteva ha oñembojoaju haña pe párrafo mboyveguándi. Ojejapóta chugui peteĩ párrafo año.

Ha avei, peteĩ ñe’ẽ térã ñe’ẽnguéra oĩramo taikuéra hũme, oĩta ambue ñemoambue tapichakue rehegua avei; ha ame’ẽta peẽme peteĩ techapyrã amyesakã haña mba’épa he’ise che.

Ha pe mbohapyha párrafope he’i,

—«Upéi ahecha pe —Daily” rehegua, pe ñe’ẽ —sacrifice” niko yvypóra arandu rupive oñemoĩva’ekue, ha ndaha’ei pe texto pegua; ha Ñandejára ome’ẽ hague hese pe jehecha añeteguáva umi ome’ẽ va’ekupe pe huísio aravo sapukái. Oĩrõ guare joaju, 1844 mboyve, haimete opavave oĩ peteĩ ñe’ẽme pe jehecha añeteguápe pe —Daily” rehe; ha 1844 guive, pe ñembyai ha jepy’apy apytépe, oñemoguahẽ ambue jehechapy, ha ipyahẽ ndive ou pytũmby ha jepy’apy.»—

Upéi, pe páhina rehegua párrafo oúva, letra hũ mbaretepývape ojechaihápe [irundyha párrafo], he’i,

“Pe Ñandejára ohechauka chéve aravo ndoikói hague peteĩ jehechapyrãramo 1844 guive, ha aravo araka’eve ndohasamo’ãi jey peteĩ jehechapyrãramo.”—

“Pe Ñandejára ohechauka chéve”, upéva oñemoambue hañaicha.

Pe ambue ary oikótavape *A Sketch of the Christian Experience and Views of Ellen G. White*-pe, ha’ekuéra ojapyhýta upe párrafo peteĩ ñe’ẽjoapy reheguante ha ombojoajúta pe párrafo mboyveguándi. Omoambuéta chupe peteĩ párrafo añoña haña.

Ha’ekuéra omoambuéta “The Lord showed me” ha omoĩta “I was also shown” rendaguépe. Oĩ porãpa? Ha’ekuéra ojapóta umi mokõi párrafo peteĩ párrafo año haña, ha omoambuéta hikuái “I was also shown” haña, ary 1851-pe.

—«Upéi ojehechauka chéve oĩha unos oĩva peteĩ jejavýpe guasúpe, pe marangatukuéra gueteri oho va’erãha Jerusalén Ymaguarépe, ha ambue mba’e, Ñandejára ou mboyve. Koichagua jehecha ojejapo hañaicha omomombyry haña apytu’ũ ha interes pe tembiapo ko’agagua Tupã rembiapógui, pe mbohapyha ánhel ñe’ẽmondo guýpe; pórke ja’eramo ja’oho va’erãha Jerusalénpe, upéicharõ ñane apytu’ũ naturally upépe oĩta, ha ñane mba’erepy ojokóta ambue jeporu haña, ikatu hañaicha ojegueraha marangatukuérape Jerusalénpe. Ahecha pe mba’érepa ojeheja chupekuéra oíke haña ko jejavý guasúpe, ndoconfesaíri ha ndohejaí rupi ijejavýkuéra, upekuéra oĩ hague pype heta ary rire.» Review and Herald, 1 de noviembre de 1850.

Ha, peguahẽvo Primeros Escritos-pe, peikuaa piko mba’épa ojapo hikuái? Oheja rei hikuái pe “Avei ojehechauka chéve”, upépe, Primeros Escritos-pe, ko peteĩ párrafo he’íta: “Oĩrõ guare joaju 1844 mboyve, haimete opavave ojoajuva’ekue pe visión hekopete haña pe —‘Diario’ rehe; ha 1844 guive, pe ñembotavy apytépe, oñemoneĩ ambue visiónkuéra, ha upévagui ou pytũ ha

ñembotavy.” Oheja rei hikuái pe “Avei ojehechauka chéve”, ha pe ñe’ẽjoaju oúva upe rire he’i: “aravo ndaha’úi va’ekue peteĩ prueba 1844 guive.” Péicha, sapy’aitépe ndereikuaavéi ko pensamiento aravo ndaha’úiha prueba peteĩva umi mba’e ojehechaukava’ekue chupe hekopete. Reguerovia upéva ha’e hague peteĩ parte ñarandu rehegua pe Diario rehe, pe visión japu omoheñóiva ñembotavy.

Upéva ndaha’úi pe ypykue. Nde regueroko pe ypykue. Ehecha porã.

Pe Paso Oúva (Mokõiha Paso)—1851 Peteĩ bosquejo pe experiencia cristiana ha pe visión rehegua Ellen G. White haḡassistant to=final

Upéi ko guýpe, peẽme pehupyty *A Sketch of the Christian Experience and View of Ellen G. White*, oñemboguejyva’ekue 1851-pe; ha pehupyty avei umi ñemyesakã mba’éichapa oñemoambue umi mba’e oikova’ekue, ha oĩ peteĩ ñemoambue tuicha, tuicha mba’e haḡuáva.

“23 jasypoteĩme, Ñandejára ohechauka chéve ha’e ojepyso hague ipo mokõihápe oguerujey haḡua hembýva ipuévlogui, ha ko aty ñembyatýpe tekotevẽha oñembohetave umi ñeha’ã. Ñemosarambípe, Israel oñenupã ha oñembyai; ha ko’ãḡa, ñembyaty ára jave, Tupã omongueráta ha ombojoaju jeýta ipuévlope. Ñemosarambípe, umi ñeha’ã oñemoasãi haḡua añetegua ogueroko kuri michĩterei jepe iporãva, ojapo kuri michĩ térã mba’eve; ha ñembyatýpe, Tupã omoĩ vove ipo ombyaty haḡua ipuévlope, umi ñeha’ã oñemoasãi haḡua añetegua oguerékóta pe tembiaporã ojejapoukávarã. Opavave toñemojoaju ha tokyre’ỹ’ỹ tembiapópe. Ahecha va’ekue ndovaléiha avavépe ojehechauka haḡua ñemosarambi rehe techapyrãramo ñande mboguata haḡua ko’ãḡa ñembyatýpe; Tupã ndojapóiramo nendive ko’ãḡa hetave mba’e upe ojapo va’ekuégui upérõ, Israel araka’eve noñembyatymo’ãi. [Oñembogue: Tekotevẽterei añetegua oñemoherakuã peteĩ kuatiaroguépe, oñemombe’uháicha.] [Párrafo-kuéra oñembojoaju] Ahecha va’ekue [ymave—“Ñandejára ohechauka chéve”] pe 1843 ary rechaukaha oñemboguata hague Ñandejára po rupive, [ymave—“Ipo rupive”] ha ndoñemoambuéiva’erãha; [ymave—“ni peteĩ hendáicha ndoñemoambuéi va’erã”] umi papapy oĩ hague ha’e oipotaháicha. Ipo oĩ hague hi’ári, ha omokañy peteĩ jeyavy umi papapy apytépe, upéicha avave ndaikatúi haḡuáicha ohecha, peve ipo oñembogue peve.”

Upéi ahecha pe —“Diario” rehegua, pe ñe’ẽ —“sacrificio” oñemoĩ hague yvypóra arandu rupi, ha ndaha’úiha pe texto pegua; ha Ñandejára ome’ẽ hague hesa ypykue añetéva hese umi ome’ẽ va’ekuépe pe ára juicio sapukái. Oĩ jave joaju, 1844 mboyve, haimete opavave oĩ va’ekue peteĩ ñe’ẽme pe —“Diario” rehegua hesa ypykue porãre; ha 1844 guive, pe ñembotavýpe, ambue jehecha oñemoguahẽ, ha pytũ ha ñembotavy ou hapykuéri. [Párrafo-kuéra oñembojoaju] Avei ahecha [Yma—“Ñandejára ohechauka chéve”] ára ndaha’úiha peteĩ prueba 1844 guive, ha ára araka’eve ndojehechamo’ãi jeyha peteĩ prueba ramo.]” A Sketch of the Christian Experience and Views of Ellen G. White, ExV 61–62.

Ára ndohupytyíva Mbohapyha Ángel Marandu rehe haḡua

Ellen White ogueroko va’ekue peteĩ visión ñambuéva pe visión-gui oguerékova ipahápe oĩ haḡua Early Writings-pe. Ha’e ogueroko va’ekue heta visión; ha katu, ogueroko va’ekue peteĩ visión

oje' ehápe chupe peteĩ mba'e; oje'e chupe peteĩ párrafo, ha ha'e ohaiva'ekue upéva.

“Pe Ñandejára ohechauka chéve mbohapyha ánhel marandu oho va'erãha, ha oñemomarandu va'erãha Ñandejára ra'ykuéra isarambívape, ha ndojejokói va'erãha ára rehe; ára ningo araka'eve ndaha'emo'ãi peteĩ prueba jey. Ahecha oĩha umi oguerekóva peteĩ vy'a japu osêva ára rehe oñemoñe'ẽgui; mbohapyha ánhel marandu ningo imbaretévva ára ikatúvaguí. Ahecha ko marandu ikatuha oñembo'y ijeheguiete ifundamento ári, ha noikotevẽiha ára omombarete hañua chupe, ha oho va'erãha pu'aka guasúpe, ha ojaopóta hembiaipo, ha oñemohu'ãta tekojoja reheve.” A Sketch of the Christian Experience and Views of Ellen G. White, ExV 48.

¿Mba'érepa he'i hína upépe? Ñande ndajajuhéiva araka'eve Mbohapyha Ángel Marandu rehe “tiempo” ndive jey, añetépa?

Amén? Peñime?

Moõpa rejuhu ko mba'épe? Moõpa opyta?

TAPICHÁGUI OĨVA'EKUE GUI: (Ndojejokóiri mba'eve.)

TAVYATY RENDÁGUI: Peteĩ ta'anga mbyky pe jeikove ha umi ñemo'ã cristiano rehegua.

Peteĩ ta'anga mbyky pe experiencia cristiana ha Ellen G. White remiandu rehegua, página 48, página 48.

Oĩ. Moõpa jajuhu pe pasáhe ñamyesakãva, oúva Review and Herald, noviembre de 1850-gui; moõpa oĩ upéva A Sketch of the Christian Experience and Views of Ellen G. White-pe? Porã, oĩ, pejevy ramo pende kuatiakuéra rehe, oĩ A Sketch of the Christian Experience and Views of Ellen G. White, página 61 ha página 62-pe.

Peẽ peguereko peteĩ visión A Sketch of the Christian Experience and Views of Ellen G. White-pe, oñeñongatúva kuatiarogue 48-pe; upéi peguereko pe visión ipahápe opytátava Early Writings-pe, kuatiaroguekuéra 61 ha 62-pe. Ojepe'a ojuehegui 13 téra 14 kuatiarogue rupi, añetehápe?

Ha mba'épa ojaopóta oñuahẽvo *Primeros Escritos* rehe? Oipe'áta ko párrafo kuatia rogue 48-gui ha omoingéta chupe peteĩchaite voi upe he'íva rire araka'eve noñemoĩvéimaha tiempo prueba ramo. Omojoajúta mokõi visión peteĩme.

¿Reikuaápa mba'épa he'ise che?

KUIMBA'E OĨVA TAPERENDÁPE: Héẽ.

¿Reikuaápa mba'épa he'iséva che?

TAPICHA OÑEÑE'ËVA PE HENDUHÁRA APYTÉPE: (Moneĩmby.)

Oĩ, nde niko pe aikuaa sa'ive hañua mba'éicha oñemohesakã.

Pe Paha Ipaháva (Paha Mbohapy)—1882 Jehaipy Ñepyrũgua

Mba'e porã. Ko'ãga, ajeyma nde kuatione'ẽnguẽrape rogue 6-pe; ha, ko'ãga, reguereko jey Early Writings.

"23 de septiembre, . . . Ahecha kuri pe kuatione'atã 1843 gua oisãmbyhy hague Ñandejára po, ha ndova'erãi oñemoambue; umi papapy oĩ hague Ha'e oipota haguéicha; Ipo oĩ hague hi'ári ha omokañy peteĩ jejavy umi papapy apytépe, avave ndaikatúi hañuáicha ohecha, pe Ipo oñemboyke peve.

Upéi ahechakuaa pe "ha'e jepi" rehegua (Daniel 8:12) pe ñe'ẽ "sacrificio" yvypóra arandu rupive oñemoĩ hague, ha ndaha'eiha pe texto pegua, ha Ñandejára ome'ẽ hague hesegua hechapyre añetéva umi ome'ẽ va'ekuẽpe pe juicio aravo sapukái. Oĩ jave joaju, 1844 mboyve, haimete opaite oĩ joajúpe pe hechapyre añetéva pe "ha'e jepi" rehegua; ha pe jepy'apy ha ñembyai oúva 1844 guive, ambue hechapyrekuéra ojegueroiva, ha pytũ ha ñembotavy oúma hapykuéri. Aravo ndoikovéima prueba ramo 1844 guive, ha araka'eve ndoikovéimo'ã jey prueba ramo.

"Pe Ñandejára ohechauka chéve pe mbohapyha ánhel rembiapoukapy oho vaerãha, ha oñemomandu vaerãha Ñandejára ra'ykuéra isarambívape, ha katu ndohasaivaerãi ára rehe. Ahecha oĩha umi oguerékova peteĩ kyre'y japu, osẽva ára rehe oñemoñe'ẽgui; ha pe mbohapyha ánhel rembiapoukapy imbareteve ára ikatúvaguĩ ome'ẽ haña chupe mbarete. Ahecha ko marandu ikatuha opyta ijeheguiete, ipyenda tee ári, ha noikotevẽi ára omombarete haña chupe; ha oho haña mbarete tuichápe, ha ojapo haña hembiaipo, ha oñemohu'ã haña pya'e tekojoja reheve."

"Upéi ojehechauka chéve umi oĩva peteĩ jejavy tuichaitereívape ogueroviágui ha'eha hembiaporãho haña Jerusalén Ymaguarépe . . ." Early Writings, 74-76.

Ha pe mba'érepa ko ñembokuatia ojehai hũmbaitépe, ha'e ko párrafo he'ihápe: ". . . Oĩrõ guare joaju, ary 1844 mboyve, haimete opavave oĩ joajúpe pe "áragui ára" rehegua jehecha porãre; ha pe ñemondýi guasúpe ary 1844 guive, ambue jehechapyre ojehupyty, ha pytũ ha ñemyakāraku oñemoirũ. Aravo ndaha'ekuri peteĩ prueba ary 1844 guive, ha araka'eve ndoikovéimo upéicha." reñemomandu'ava'erã ñepyrũrãme, pe jehechakuaa peteĩha ko visión rehegua he'ihaguere: "Ojehechauka chéve aravo ndaha'eiha peteĩ prueba ary 1844 guive," ha upéva oĩkuri peteĩ párrafo iñambuévape. Ha'e ohechakuaakuri porã oĩha peteĩ joavy umi mba'e ojehechaukáva chupe pe "Áragui ára" rehegua ha umi mba'e ojehechaukáva chupe aravo rehegua, taha'eha peteĩ prueba; ha pe párrafo oúva upe rire, oñe'ẽva ndaiporihá aravo oñembojoajúva pe Tercer Ángel Marandu ndive, ndaha'ekuri pe visión pykuepe. Upéva oĩkuri página 48-pe Life Sketches-pe, ndaha'ei página 61 ha 62-pe.

Ha, rejuhu haña *Early Writings*pe ary 1882-pe, ombojoaju haña hikuái umi mba'e; ha, upévare, rejuhu jave nde juapy haña umi ary 1930-kuẽrape ha rehóvo pytũ pypukúpe Adventismo ryepýpe, ha Willie White he'i ramo araka'eve pe *Daily* rehe restudia jave reñemoarandu va'erãha hese aravo rehegua contexto ryepýpe—"Che ñyrõ, Willie, nde rembiapo va'ekue niko va'erã kuri pe nde ha'e haña upe ome'ẽva pe registro histórico hekopete pe Espiritu de Profecía rehegua. Nde va'erã kuri pe reity haña pe Espiritu de Profecía. Ha nde remombe'úvo *Early

Writings*, página 75-pe, nde remboyke umi ypykue fuente; ha umi fuente ypykue he'i porã, nde rerahávo pe argumento pe *Daily* ojehechava'erãha aravo rehegua contexto ryepýpe *Early Writings*, 74-pe, upéva ndaha'úi añeteite." —Ndaha'úi añete! Ndaikatúi oñemopu'ã pe registro oĩvare pe Espiritu de Profecía-pe. Ndaikatúi avei oñemopu'ã upe aravo periodo rembiasakue rehe.

Oĩ. Kytĩ 1-pe, Hermana White he'i oĩha peteĩ jehecha hekopeteve pe "Daily" rehegua, Early Writings, 74-pe. Pe ñe'ẽmondo tenondegua oñemoĩva upe rire tembiasápe ha'e kóicha: reestudiávo upe pasaje oĩva Early Writings, 74-pe, tekotevẽ remoĩ pe tiempo ñemohenda ryepýpe. Upe ñe'ẽmondo natekotevẽi; ndovaléi!

Upéicha, ko'ága ñande japyta añoite pe ñemohenda rehe oĩha peteĩ jehecha hekopete pe Daily rehegua. Añetehápe? Péro, jahupíta gueteri peteĩve pensamiento ko párrafo-gui.

He'i: "23 jasyporundy, Ñandejára ohechauka chéve" 23 jasyporundy, araka'e piko? 1850-pe: "23 jasyporundy 1850-pe, Ñandejára ohechauka chéve."

Mba'épa ohechauka chupe?

Peteĩva umi mba'e Ha'e ohechauka va'ekue chupe ha'e kóva: ary 1844 guive, ambue ñemo'anguéra "the Daily" rehegua oñemoneĩ.

"23 jasyporundy, 1850-pe, Ñandejára ohechauka chéve Oĩ jave joaju, 1844 mboyve, haimete opavave peteĩ ñe'ẽme oĩkuri pe jehecha hekopete rehegua '—Daily' rehe; ha 1844 guive, pe ñemondýipe, ambue jehechakuaa oñemoneĩ, ha upéi hapykuéri ou pytũ ha ñemondýi. The Review and Herald, noviembre 1850."

Marzo 1850 Pe "Meme'ẽ ára ha ára" ha'e pe Tupaóga Yvy arigua

Upéicha, kuatia rogue 6 yvýpe peguerékova peteĩ párrafo osẽva pe *Review and Herald* marzo ary 1850-gui, ha upéva hína peteĩ artículo David Arnold mba'e.

"Ha'e [Daniel] ohecha avei upe mbarete oporojopyha peteĩchagua —opu'ãvo mburuvicha kuéra Ruvicha rehe;' péicha omoĩ opa haɣua pe legalidad opa umi sacrificio ára ha ára guáva oñemoĩ va'ekue Sinaípe ojejapo haɣua ára ha ára pe Ñemoñare ou peve. Ko'ápe Cristo, pe añetegua, térã pe gran sacrificio antitípico, ojejuka va'ekue umi soldádo romano rupive. Péicha Roma rupi —pe sacrificio ára ha ára guáva ojeipe'a va'ekue,' ha isantuario renda oñembotyryry va'ekue Tito, peteĩ general romano, ombyaíro guare táva Jerusalén, ha Tupã templo, oguerékova —pe santuario.' Ko'ápe oñepyrũ Cristo ñe'ẽmarandu profético ñekumpli. Ha ho'áta hikuái kyse rembe'y rupi ha ogueraháta chupekuéra prisionéroramo opa tetãnguérape, ha Jerusalén ojejapyréta gentil kuéra py rehe, PEVE UMI TIEMPO GENTIL KUÉRA MBA'E OÑEKUMPLI.' Lucas 21:24." David Arnold, Review and Herald, marzo de 1850, Volumen 1, Número 8.

Ko artíkulope David Arnold ombo'e pe "Diario" oĩva Daniel Arandukápe ohechaukaha pe santuario judío Jerusalénpe, oñemboykéva Roma pagana rupive ary 70 d.C.-pe.

Setiembre de 1850 Pe "Meme" ha'e Cristo rembipota pe Santuario-pe

Upéi, jasyporundy 1850-pe, upe año etépe —ha, añetehápe, máva piko hína pe Review and Herald mohendahára 1850-pe? Héra hína James White.

Upévare, James White, jasyporundy ary 1850-pe, omoherakuã peteĩ artículo Crosier mba'éva, ohekombo'éva pe “Daily” ohechauka Cristo rembiapo pe Santuariope.

Ko'ága, James White nombo'ei upéva hekopete haña; ha katu tapicha kuéra oguenohẽ upégui peteĩ mba'e he'iséva ha he'i upéva hína la ha'e ombo'éva. Ha mba'érepa che ha'e kóva? Ha'e haña hese ko mba'e: 1850 ary septiembre-pe, Hermana White he'i guive, 1844 guive, ambue jesareko “Daily” rehegua oñemoneĩ pytũmbýpe, ha upe rire osẽ vai haña ñemondýi ha sarambi.

Ko'ã mokõi jehecha [Arnold ha Crosier] ndaha'ei umi Pionero-kuéra remiandu pe ára ha arakuaa rehegua ha'éva Paganismo.

Ha kuartia rogue 7-pe reguereko umi mokõi párrafo Crosier artículo-gui, upépe ha'e oikuaaukávo pe “Daily” ha'eha Cristo rembiapo pe Santuario-pe.

“—ha pe tenda marangatuhápe oĩháme oñemombo yvýre;” Daniel 8:11. Ko ñemombo yvýre oiko Roma pu'aka ára ha ijeheguívoi; upévare, ko texto pegua Tenda Marangatu ndaha'ei yvy, ni Palestina, pórke peteĩha oñemombo yvýre je'árõ guare, hetave 4.000 ary mboyve, ha mokõiha jejapyhy aja, hetave 700 ary ko pasáhe rembiapo mboyve, ha mokõivéva ndaha'ei Roma rembiapokue rupive.

“Pe Santuario ojejapóva yvýre ha'e upe Imba'éva, avavépe Roma ombotuichavéva ijehe, ha'éva ehérsito Ruvicha, Jesucristo; ha Pablo ombo'e Hembiaapo Renda Marangatu oĩha yvágape. Avei, Daniel 11:30–31-pe, —Pe umi Chittim rupi ouva umi várko ou va'erã hese; upévare oñembyasýta ha ojevýta, ha ipochýta (pe yvyra ojeypyty haña ñembohasa asy) pe ñemoĩmbyre marangatu rehe (Cristianismo), upéicha ojaopóta; ojevýta jevy ha oñemoarandúta hendivekuéra (pa'i ha obispo-kuéra) ohejáva pe ñemoĩmbyre marangatu. Ha umi pochy (civil ha religioso) oñembo'yta ijkére, ha ha'ekuéra (Roma ha umi ohejáva pe ñemoĩmbyre marangatu) omongy'áta pe mbarete Santuario.' Mba'épa raka'e upe Roma ha cristianismo apóstol-kuéra omongy'áva oñondive? Ko joaju oñemoheñói pe —ñemoĩmbyre marangatu' rehe, ha pe ñemoĩmbyre pegua Santuario voi hikuái omongy'a; upéva ikatu ojapo hikuái péicha avei omongy'áramo Tupã réra; Jeremías 34:16; Ezequiel 20; Malaquías 1:7. Kóva peteĩha va'ekue oñemongy'ávo téra oñe'evaiva Héra rehe. Ko sentido-pe ko mymba —político-religioso' omongy'a pe Santuario, (Apocalipsis 13:6), ha omboguejy yvýre ipype guive yvágagui, (Salmo 102:19; Jeremías 17:12; Hebreos 8:1–2) ohenóivo Rómape táva marangatu, (Apocalipsis 21:2) ha omoĩvo upépe Papa-pe ko'ã téra reheve, —Karai Tupã Papa', —Túva Marangatu', —Tupao Akã', h.a., ha upépe, pe —Tupã templo' japúvape, ha'e he'i ojapoha upe Jesús añetehápe ojaopóva I-Santuario-pe; 2 Tesalonicenses 2:1–8. Pe Santuario ojejopy guýpe py reheve (Daniel 8:13), peteĩha Tupã Ra'y rehe ojejapoháicha. (Hebreos 10:29.)” O. R. L. Crosier, —The Sanctuary', Review and Herald, septiembre, 1850.

La Lógica de James White

Mba'érepa James White omoherakuãta ko artículo oikuaáramo porãve? Upévare oĩ “The Logic of James White” nde kuartiahaipyre mbytépe.

Pe mba'e peteĩha oñemboguapýva kuatiareípe pe Ñembotavy guasu rire héra A Word to the Little Flock, ha umi mbohapy tapicha ohai va'ekue upe ñembokuatiápe ha'e James ha Ellen White ha Joseph Bates. Pe mba'e peteĩha oñembokuatia va'ekue 22 jasypa, 1844, rire umi tapicha osegíva pe tape rehe, ha'e ko artículo; ha ko artículope, Hermana White omoneĩ Crosier remiandu, ndaha'ei hembiape pe Daily rehegua, síno hembiape Cristo oñemonguévo pe Tenda Marangatúgui pe Tenda Marangatuétépe.

Péina ko'êva, kóva hína Hermana White. Kóva rehe James White oĩva'erākuri dispuesto omboguata haña imprenta rupive Crosier artículo, he'i:

"Che arovia pe Santuario, oñemopotĩ va'eráva opa rire umi 2300 ára, ha'eha pe Templo Jerusalén Pyahupegua, upépe Cristo oserviha ministro ramo."—kóva ha'e Ellen White—"Ñandejára ohechauka chéve peteĩ visiónpe, ohasáma rire peteĩ año rasami, pe Hermano Crosier oguerekoha pe tesape añetetéva pe Santuario ñemopotĩ rehegua, ha ambue mba'e; ha upéva ha'eha ivoluntad, pe Hermano C. ohai haña pe hechapyre ome'ê va'ekue oréve pe Day-Star, Extra, 7 de febrero de 1846-pe. Añandu chejupe plenamente autorizado Ñandejára rupive, ahekomenda haña pe Extra opaite umi santope."

Añembo'e ko'ã líña toiko haña jehovasa ndéve ñuarã, ha opa umi mitãnguéra ahayhuetéva oleo va'eráva ko'áva. "A Word to the Little Flock", 12 de mayo de 1847.

Upéicha, umi tapicha ko ára peve, oĩva historiador moderno Adventismo-pe he'i: "Pema'ê upépe. Ellen White ome'ê hína imoneĩmbyre tuichakue Crosier artículo rehe; ha upéva, pe Crosier he'iva pe Aryvére Cristo pegua Tupaópe hembiape rehe, upéva añete va'erã". Ha oje'e jave upéicha, ombohasa vai hikuái tembiasakue; péicha rupi, Crosier artículo oguereko va'ekue ocho pehẽngue, ha ñeipyrymby guive, umi Adventista ontende va'ekue irundy umi pehẽngue apytégui ha'eha pytũmbaiterei ha araka'eve, araka'eve, araka'eve ndojeimprimivei Adventismo-pe.

Techapyrã ramo, peteĩva umi he'iva'ekue upe artículope ha'e va'ekue kóva: Jesús ojevy vove oĩta mil ary py'aguapy rehegua. Adventista-kuéra ndogueroviái upéva ha araka'eve ndogueroviaiva'ekue. Pe entendimiento William Miller omboykéva ha'e peteĩ entendimiento añetehápe omoĩva William Miller-pe tape porãme oñentende haña pe añetegua. Upe ñembo'e peteĩva umi ñembo'e apytégui oĩva directamente oñemoĩva Millerita-kuéra entendimiento rehe.

Upéva, Crosier osẽvo ko artículo poapyhendýpe, ha'ekuéra oikuaa voi pya'e haña, ko'ã poapy pehẽngue apytégui irundy ndaikatuiha oñemboguejyey.

Ha katu, James White omoherakuã Crosier oñanduha pe "Daily" ha'eha Cristo rembiapo pe Santuario-pe; ha katu, ha'e omoherakuã jeýta umi irundy pehẽnte. Ndaha'ei omoherakuã jeýta ambue irundy. Péro, ikatu hañaicha James White omoherakuã jey Crosier rembiosa umi irundy pehẽ, tekotevẽ omoĩ mokõi kuatia osẽvape. Tekotevẽ kuri omoherakuã mokõiháicha septiembre de 1850-pe.

Ndaipóri ipy guasúiva ha'e haña ikatúva omoinge ijehehápe Review and Herald-pe jasyporundy 1850-pe; upéva omboguata mokõi Review and Herald jasyporundy 1850-pe ikatu hañaicha omoimba Crosier kuatiañe'ẽ rehegua Cristo ohasávo Tupaóga Marangatúgui Tupaóga

Marangatuvévape.

Ko'ága, rehecháta Gerard Damsteegt rupive ha'e ome'êha pe jehechakuaa histórico umi Adventista akóinte oikuaaha oĩhague Crosier artículo-kuérape peteĩteĩ hendakuéra ndovaléiva ha ndaikatúiha oñemoinge jey kuatione'ême.

“Ha'e [Ellen Harmon] he'i: —Ñandejára ohechauka chéve peteĩ visión-pe, peteĩ año rasami mboyve, pe hermano Crosier oguereko hague pe tesape añetéva pe Santuario ñemopotĩ rehegua, h.a.; ha upéva ha'e hague Ivoluntad pe hermano C. ohaikuaa hagua pe jehecha ome'ê va'ekue oréve pe Day Star Extra-pe, febrero 7, 1846-pe. Añandu chejehegui añetehápe Ñandejára rupive añemoneĩha arekomenda hagua upe Extra, opa santo-pe guarã” (Kuatione'ê. E. G. White to Curtis, Word to the Little Flock, 12). Umi Adventista ára pokõiha oguerékova jepi ko ñe'ẽmondo ñehesa'ỹijo hagua he'iséva Crosier ñemombe'u ndaha'úi hague jejavy'ỹre, ha katu iñe'ẽbohape tuichavéva, tipología rehegua, añete hague. Umi jehaijey pe artículo-gui omboyke umi mba'e oimo'ã va'ekue ndoikoporãiha. P. Gerard Damsteegt, Foundations of the Seventh-day Adventist Message and Mission, 125.

Araka'e ikatujevvy mokõive oñemboguapy hagua iñekuatiakuéra kompletoite.

Ko'ága, pe páhina ouva-pe, perekóta W. A. Spicer ome'êha testimonio upe mba'e rehe avei: ha'ekuéra akóinte oikuaa va'ekue Crosier artículos-kuérape oĩ hague jejavy, ha araka'eve noñemoingejeyri umi irundy pehẽngue.

“Ñambyasy hañuáicha ja'e hagua, mitãrusu Crosier uguata pe ára resapepe pe sábado añetegua rehe peteĩ sapy'aite año. Upe rire omboyke pe ñemoarandu pe santuario rehegua ha'e voi oipytyvõ va'ekue oñemopyendávo. Ore hermanokuéra tenonderãgua ombojevvyjey heta jey ijehechauka pe santuario rehegua umi ikuatiakuéra yma guarépe, ha katu araka'eve ndaikatúi ombojevvyjey hikuái idokuménto kompletoite. Ipype ha'e ombojoapy pe jehechauka santuario rehegua rehe amombe'upykuéra pe ára outavare, peteĩ milenio arapy rehegua, peteĩ ára mimbipáva ko yvy ári pe Jejuvy Mokõiha aja. Ko'ã mba'e ore hermanokuéra tapiate omboyke. Ko'ã ñemoarandu pe ára outavare rehegua isarambi va'ekue opárupi umi ára-pe. Pe doctrina araka'eve ndojoajúi porãikuri pe marandu adventista añetetéva rehe; ha ikatu hañuáichaete, ko levadura jejavy rehegua oipytyvõ ogueraha hagua umi kuimba'e imitãvévape mombyry pe sábado ha pe santuario añeteguakuéragui. Pya'e voi ojere hagua peteĩ ñemoĩ vai ha hakuáva ore ñepyrũrã mymbahápe.” W. A. Spicer, Review and Herald, 14 de diciembre de 1939

Pe mba'e oĩhápe ko'ã árape umi tapicha ojapyhýva Hermana White remoneĩrã Crosier artículo rehegua A Word to the Little Flock-pe, tapicha kuéra Heidi Heikes-icha, Heidi Heikes, iñarandu'ỹva aranduka reheve omombe'úva pe Diario ha'eha Cristo ministerio Santuario-pegua. Kóva ha'e peteĩva ijeporu hagua argumento-kuéra apytégui.

Umi ojapóva péicha ndohechagéi umi mba'e oikova'ekue añetehápe. Araka'eve ndaikatúi kuri omoingejey opaite Crosier artículos. Ha oñemyañete hagua Ellen White ohechauka hagua ipytyvõ *A Word to the Little Flock*pe ha upéva ha'e hagua peteĩ moneĩ guasu ojepysóva Crosier rembiapo pytyvõrã, ha'e avei oñemyañete hagua umi Adventista ogueroviaha oĩtaha mil ary

py'aguapy. Upéva ha'e peteĩ ñe'ẽmondo vyrorei.

Ko'ẽva ha'e tembiasakue rehegua jejapo vai, ha ojejapo tavayguápe ombotavy haña ha omoheñoi haña ñemondýi ha pytũby.

Upéicha, reguereko mokõi historiador: Spicer, omanóva, ha Damsteegt, oikovéva gueteri; hákatu, asséguarante ndéve, ni Spicer ni Damsteegt, peteĩve ndogueroviamo'ãi chéve ajeruréva ndive. Upéva ndojapomo'ãi. Upéicha rupi, reguereko mokõi historiador oñemoĩva che kóntrape, ha upéicharõ jepe oĩ peteĩ ñe'ẽme umi mba'e ha'éva ndéve. Ndaipóri mba'eveichagua justifikasión ogueraha haña Ellen White remoneĩ Crosier artículo rehegua he'iséva pe ipype oĩva opa mba'e iperfékto hague.

The Advent Review—Volumen 1, Auburn NY, Número 3

Pe Advent Review—Volumen 1, Auburn NY, Número 4

The Advent Review—Volumen 1, Auburn NY, Número Especial

Tiago White oñepyrũrõ guare omboguapy haña kuatiápe Crosier artículo, setiémbrer ary 1850-pe, *The Review and Herald*-pe, upéva ha'eva'ekue Volumen 1, Número 3.

Ha ndaikatúi oikapaite Kuatiañe'ẽ 1, Papapy 3-pe; upéva, omohu'ã pe artículo Kuatiañe'ẽ 1-pe The Review and Herald, Papapy 4-pe. Ha araka'épa ojapo kóva? Jasyporundy ary 1850-pe.

Mba'épa oiko va'ekue jasypoteĩ ary 1850-pe? Hermana White oguereko peteĩ visión he'íva: “23 jasyporundy 1850-pe Ñandejára ohechauka chéve . . . Oĩrõ guare joaju, 1844 mboyve, haimete opaite oĩ peteĩ ñe'ẽme pe hechapyre añeteguáre —‘Ára Ha Ára’— rehe; ha 1844 guive, pe apañuãime, ambue hechapyrekuéra oñemoneĩ, ha pytũ ha apañuãi oúva hapykuéri. The Review and Herald, noviembre 1850.”

Mávapa raka'e iména? Ha'e va'ekue The Review and Herald mboguataha.

Upéva, mba'épa ojapo hambireko he'irõ guare chupe: “Reikuaápa mba'épa cheve he'i ramoite Ñandejára, Santiago? He'i cheve ndajajapova'erãiha roikévo ñemyasãi haña umi Daily rehegua oĩva oñemoĩ hañaicha pe entendimiento de los Pioneros rehe, ha'éva pe Daily ha'cha Paganismo, pórke upéva ogueru pytũ ha confusión.”

Upéicharõ, mba'épa ojapo James White? Jasyporundy ary 1850-pe ojapo haña peteĩ ambue Review and Herald mboguapypyre, mbohapy peteĩ jasy pukukuepe. Kóva héra Volumen 1, Edición Especial.

Ha mba'e ojapo ra'e? Omoñe'ẽjey Crosier artículo ha omboyke pe Crosier he'íva pe “Diario” rehegua!

Peẽ kuéra, ko'áva ha'e peteĩ prueba histórica ohechaukáva Santiago ha Elena White oikuaa hague Crosier remiandu pe Diario rehegua vaiha, ha ogueru hague pytũ ha sarambi.

Ha mba'épa va'ekue Crosier remiandu pe "Diario" rehegua? Ha'e va'ekue Cristo rembiapo Santuario-pe.

Upévore, *Early Writings*, 74-pe, ha'e he'i jave: "23 jasyporundype, Ñandejára ohechauka chéve umi Millerita-kuérape oguereko hague pe entendimiento hekopete pe *Daily* rehegua", pe evidencia histórica ohechauka umi Millerita-kuéra oikuaa hague—

Ko'ága, che ryvy ha che reindykuéra, che ryvy ha che reindykuéra, ani peheja ohasa pendehegui ko mba'e añetegua: Mba'épa kóva: septiembre de 1850-pe, hermana White ohechauka haña ichupe guive 1844 rire oñemopyendaha ambue jehecha-kuéra pe "Diario" rehe; mayo de 1850-pe, Arnold opresenta pe "Diario" judío-kuéra santuario ramo; septiembre de 1850-pe, oñemoherakuã Crosier artículo pehẽngue 1 2-gui, oikéhápe ipresentación pe "Diario" rehe Cristo rembiapo santuariope; septiembre de 1850-pe, oñemoherakuã pehẽngue 2 2-gui Crosier artículo-gui; septiembre de 1850-pe, Crosier artículo oñeimprime jey, péro ojeipe'a chugui ijehecha pe "Diario" rehe? Mba'épa oiko hína?

Jahecha pe año-pe ojejapoha ko Cuadro 1850 gua, ha mba'épa he'i ko Cuadro pe Diario rehe? "Dominio pagano téra pe DIARIO ojeipe'a va'ekue. Dan. 11:31 508."

Ellen White oikuaa mba'épa pe "sapy'aitépe pe juicio" sāsoha ombohýiva kuéra oimo'ākuri pe Diario rehegua. Ha'e he'ívo hikuái oreko hague pe jehecha hekopete, oikuaa porākuri pe jehecha hekopeteha hína pe ohechaukáva pe mburuvicha paganokuéra rehegua oñemboykeha; pe Diario ohechauka paganismo.

Ha ko año-pe, 1850-pe, pe registro histórico ohechauka ha'e omboyke hague ha iména omboyke hague avei pe mbo'epy he'íva pe Daily ohechauka Cristo rembiapo Santuario-pe, upéva hína pe mbo'epy omombaretéva pe Biblical Research Institute pe Iglesia Adventista del Séptimo Día rehegua. Upéva hína pe mbo'epy omoirúva umi ministerio ojejokoséva ijehegui, ha'eháicha Heartland ha Steps to Life. Upéva hína pe mbo'epy oguerúva pytũ ha ñemyangekói.

Ko'ága, peñatende kóva rehe peteicha haña 1850-pegua Kuádro rehe. Kóva niko noviembre de 1850-pe. Kóva hína upe jasyete voi ha'e orekohápe pe visión ha'e ombokuatiaháicha, upéva ipahápe ohasa pe evolución rupive 1851-pe, ha upéi 1882-pe oĩ hañaicha Early Writing-pe, ko jasyetépe voi, ko jasyetépe voi, noviembre de 1850-pe. He'i,

"Arakõi rovy'ápe rojevy Dorchester-pe, oikoha ñande pehẽngue pohayhuetéva, pe Hermano Nichols, ha hogaygua ndive."

Ko'ápe voi [oñe'ehína pe Cuádro 1850 rehe, yvate gotyo akatúa koty], "Oñemoherakuã Otis Nichols rupive, Dorchester, Massachusetts-pe." Añete piko? Ha'e oñe'ẽ hína ko mba'e rehe, añetehápe? Rehechápa, ko Cuádro?

—"Upépe pyhare jave Tupã ome'ẽ chéve peteĩ visión iporãiterei ha iñinteresánteva, hetave mba'e upévagui pehechátava kuatiañe'ẽme. Tupã ohechauka chéve tekotevẽha oñemosarambi peteĩ cuadro. Ahecha tekotevẽha upéva ha pe añetegua ojehechaukáva hesakã hañaicha umi tabla ári ojaopótaha heta mba'e ha omoaguítaha umi ánga pe añetegua reikuaápe." Manuscript Releases,

número 15, 210 noviembre, 1850.

Ha'e oguereko peteĩ visión Nichols róga Dorchester-pe—opa mba'e upéva oĩ ko Kuatiarechauhaka—he'ívo: “Tekotevẽ pejapo peteĩ kuatiarechauhaka.”

Ha mba'épa he'i pe kuña pe ta'angaré? Mba'éichapa omombe'u upéva?

Tereho Habacuc 2-pe: “Ahechakuaa tekotevẽha ojejapo haña peteĩ ta'anga'aty,” ha mba'épa ojaopóta upéva? Tekotevẽ kuri, “añetegua ojehechauka haña hesakã hañaicha kuatiarogue ári.” Habacuc 2, versíkulo 2, he'i: “Upérõ Ñandejára chembohovái ha he'i chéve: Ehai pe visión, ha ejapo hesakã hañaicha kuatiarogue ári, . . .” Ha'e he'i ko Otis Nichols 1850 arýpe guare ta'anga'aty, oñemboguapýva Dorchester, Massachusetts-pe, ha'eha peteĩ ñembyaty Habacuc ñe'ẽ rehegua ogehupytyva'ekue, peteĩchaite umi ha'e he'iháicha The Great Controversy-pe pe 1843 guare ta'anga'aty rehe, ha'éva peteĩ ñembyaty Habacuc rehegua ogehupytyva'ekue.

Upéicha, ¿rehechápa upéva? ¿Rehechápa araka'épepa ha'e oñeme'ẽ chupe ko visión? Pe mismo tiempo-pe ko mba'e oiko aja: “23 de septiembre, Ñandejára ohechauka chéve . . . pe enseñanza pe Diario rehegua Cristo pegua Santuario ministerio ramo ogueruha pytũmby ha confusión”, ha iména pya'e omyeñepyry jey pe artículo ha oipe'a umi mokõi párrafo. Araka'eve noñemyasãi jeyvéi Adventismo-pe pe año 1931 peve, Willie White omyasãi jey ramo guare; ha, upérõ ojapo jave upéva, oguereko testimonio japu pe tracto voi ha'e omyasãi va'ekuépe. Ikatu ojehechauka.

Ko'áña aikóta amone'ẽse peẽme ko'ápe mba'e, peteĩ ñe'ẽngatuve, ko tiempo pukukue rehegua. Kóva niko 27 de noviembre de 1850-gua.

Areko ara peteĩ tiempo ndahai ndeve. Ko'áña ame'ẽta che mba'érepa. Peteĩha, ndarekói va'ekue tiempo aha haña heta semana aja, chepyhy rire Hermana Arabella rembiapokue porã ha ovy'apavẽ hañagua; upéva ndaikatúi akumpli hembijerure haña ambohovái haña mokõi semana ryepýpe. Aguerohoryeterei pe kuatia. Orepa roñeinteresa pe kuatia rehe ha roha'arõ che mbotapykue ndojokomo'ãi haña nde rembohovái ko kuatia pya'e pe'óta remone'ẽ vove, ha che ndaha'arõmo'ãi pukuate péicha ambue jey.

Ore ha che ha'e porãiterei ko'áña. Ore róga oĩ París-pe, pe ermáno Andrews rógape, opávo mbovymi pytu'úpe correo rógagui ha imprenta rógagui. Roikóta ko'ápe sapy'ami. Kóva ha'e peteĩ familia ipy'aporãiterei va'ekue, jepe hasy mboriahu. Opa mba'e ko'ápe ñandéve guarã reiete, pe kuéra oguerekoháicha. Ndroguerekói hekojojaha roiko haña chupekuéra peteĩ jepe gasto ñaĩ aja ko'ápe. Ahechaseiterei peẽme peẽme ha pe ermána ahayhuetéva Gorham.

“Ore aty atyguasu Topsham-pe niko tuicha iporã ha omombarete ore py'aguapy. Mokõi pa poapy tapicha oĩkuri upépe; maymáva oíke ha oipytyvõ pe atyhápe.”

Domíngope Ñandejára pu'aka ou orerehe yvytu mbarete pya'e ouvaicha. Opavave opu'ã ipy rehe ha omomba'e guasu Ñandejárape ñe'ẽ hatáme; upéva ha'eva'ekue peteĩ mba'e ojoguáva upe oikova'ekuépe oñemoĩ ramo guare Ñandejára róga ypykue. Hasẽ ñe'ẽ ndaikatúi oñembojoavy sapukái ñe'ẽgui. Ha'eva'ekue peteĩ ára jehovasa guasu rehegua; opavave oñemombarete ha oñembopyahu. Araka'eve ndahechápe upeichagua ára ipu'akapáva mboyve.

Ore konferénsia oúva oiko Fairhaven-pe. Pe ermáno Bates ha hembireko oĩkuri upépe. Pe aty iporãiterei kuri. Rojevývo ermáno Nichols rógape, Ñandejára ome'ẽ chéve peteĩ visiõn ha ohechauka chéve pe añetegua ojehechaukava'erãha mesakuéra ári hesakã hañuáicha, ha upéva ombohétata heta tapichápe ojedesidi hañua pe añetegua rehe umi mbohapy ánhel marandu rupive, umi mokõi tenondegua ojehechaukávo hesakã hañuáicha mesakuéra ári.

Upéva oĩ ko'ápe voi, [ohechaukávo 1850 Chart pe akatúa asu gotyo guýpe oĩvape]. Oĩ porãpa? Ha'ekuéra oĩ ko Chart-pe, upe ha'e omombe'úva.

—“Che avei ahecha kuationaipyre osẽva'erãha ikatu hañuáicha, peteĩchaite tekotevẽháicha umi mensahéro osẽ hañua; umi mensahéro niko oikotevẽ peteĩ kuationaipyre ogueraha hañua hendivekuéra, oguerekóva pe añetegua ko'agagua, omoĩ hañuáicha umi ohendúvape pópe, ha upéicha pe añetegua ndogueimo'ãi iñakãgui; ha pe kuationaipyre ohóta umi mensahéro ndaikatúihápe oho. Ambue mba'e avei ahecha, umíva osẽtaha pe kuationaipýpe.

—Mba'éichapa peiko peẽme? ¿Peẽpa peñeha'ã hína peikove hañua tekove opave'ỹvape ñuarã? Aipotaeterei, aipotaeterei rohecha, ha che aimo'ã ndahi'aréi ajuhutaha upéva. Ko'ága niko ñembosako'i ára, ha che aha'arõ ñande maymáva ñamombarete hañua tembiapo añetéva opa'ỹ hañuarã. Aravo ojehecha mbykypaitetéma, ha pe jajapóva va'erã ñañeha'ã jajapo pya'e.

“20 de noviembre, peteĩ arapokõindy ohasávape, Hermano Henry Nichols ha che roho Topsham-pe. Rojepu'ãmbotahápe karurã mesa-gui juevespe [Nov. 21], peteĩ Hermano Foey ra'ykuéra apytégui oíke ha he'i isy oĩha akã'ỹ hañuáicha. Pya'e rojasa pe ysyryi peteĩ milla pukukue ha rojuhu ñande hermana ahayhuetéva, Hermana Foey, omanombotaitéma. Tuicha che py'apy, ajuhúvo ha'e ndoikuaáiha che. Ha'e opyta areterei tuicha jehasa asýpe mbohapy ha irundy aravo mbytépe peve, ha upéi omosẽ ipytu paha. Oheja iména ha mbohapy ita'ýra hañua oñembyasy hañua okañy haguére chupekuéra.”

Pyhare pyhareve [22 nov.], pe ermáno Henry ou Paríspe ani hañua chupe James oñeikytĩ hañua hague hañua oho hañua ñotýhápe. Ore rohasa peteĩ aravo iporãitereíva ha marangatúva. Ñandejára ndorehejaíri, ha oheja Ipy'aguasu opytu'u ore ári. Hermána Foey ára pahakuépe ojehechauka porãiterei va'ekue ha'eha umi ára ipy'aguasuvéva ha iporãvéva chupe ñuarã. Hermáno Foey oguereko ko mba'e oñembopy'aguasuhápe, ha'e omano hague peteĩ kristiáno ramo. Ha'e ogueropu'aka porã. Tupã ome'ẽ chupe gracia ogueropu'aka hañua pe jehasa asy. ¡Ajépa iporãite jaikóramo ñaha'arõ hañua Tupãre, peteĩ ñaha'arõ ikatúva ñanemboguata mbarete opaichagua jeporekove asy ha jehasa asýpe! Toñemomba'e guasu Tupã peteĩ ñaha'arõ rehe, peteĩ ñaha'arõ porã rehe. Mba'épa peẽ, peteĩteíva pendehegui, peme'ẽta pende ñaha'arõ rehehápe?

Pejoko pende jerovia rehe. Peñemombarete Tupãme ha pejerovia Hembijy apopyrã opa'ỹvare. Upéva araka'eve ndofallamo'ãi pendehegui, ha penepu'ãta opaichagua jehasa asýpe. Aipota peẽ peñemombareteve ha peñemombareteve añeteguápe. Ani pepyta kyhyjépe ni pekangy, síno pesegíkena pene rape peho hañua pe rréinope.

Jaháke ñañepyrũ. Kóva hína aipota recha hañua.

—“Peteĩ arapokõindy ohasávape, sábado pahápe, roguereko peteĩ aty iporãitereíva. Pe hermano Hewit, Dead River-gua, oĩkuri upépe. Ha’e ou peteĩ marandu reheve he’iséva umi iñañáva ñehundi ha umi omanóva okeha ha’eha peteĩ mba’e jeguaru peteĩ okẽ mbotypýpe, peteĩ kuña Jezabel, profetisa, ogueru va’ekue; ha’e oguerovia cheha hague upe kuña, Jezabel.”—

Upéicha piko? Pe ermáno Hewit he’i Ellen White ha’eha Jezabel ha’e omoinge hague mbohapy jejavy.

—Romombe’u chupe umi ivaikue ojejapova’ekue chugui yma, pe 1335 ára opa hague ha heta ambue jejavy orekóva. Upéva sa’iete añoite oguereko va’ekue efecto. Ipyharégui oñeñandu pe aty ári ha upéva omboyke ha ipukuvéaicha oho.

Ko’ãga aipota pehecha kóva. Che areko peteĩ mba’e ha’éva ko párrafo rehegua, ha aipota pesegíri upéva, ikatúrõ.

Mbovyramo ramo peñe’ẽmava umi oĩvandi Adventismo ryepýpe omoĩjey haña umi profesía ára rehegua mundo pahaitepe, ha’ekuéra oreko mante mbohapy cita oiporúva—oiporu heta cita, péro oreko mbohapy cita principal oiporúva. Kóva ha’e peteĩva umívagui; pórke ha’ekuéra ohóta upépe ha he’íta: “Roikuaauka chupe peteĩva umi ijejavykuégui yma guare”, ha he’íta hikuái ko’ãga he’ívo “pe 1335 ára opa hague”, upéva ha’e hague peteĩva umi ijejavykuégui. Rehechápa mba’éichapa ikatu sapy’ami rembojere michĩmi upe gramática: “Roikuaauka chupe peteĩva umi ijejavykuégui yma guare”? “Avei roikuaauka chupe pe 1335 ára opa hague”; péro umi omoĩva ára katu he’i ore roikuaauka hague chupe peteĩva umi ijejavykuégui yma guare ha peteĩva umi jejavyva ha’eha nde rembo’eha pe 1335 ára opa hague ha upéva peteĩ jejavy. Upéicharõ, ikatu rembojere mokõive hendáicha.

Peteĩha jey che rojovake roñorairõ Eugene Prewitt ndive va’ekue oiko Oklahoma-pe, ha’e katu oñemoĩ oñe’ẽvo pe Historia Millerita ndojepapovejóiha ko mundo paha gotyo, ha che ame’ẽ chupe mokõi cita Espiritu de Profecía-gui.

Ha he’i: “Jeff, nde reikuaa Ellen White ha’e hague peteĩ haihára oñangarekóiva’ỹva.”

Ha ha’e: “Mba’érepa ere upéva?”

Ha’e oho ko ñemombe’úpe. He’i ko ñemombe’u ohechauka porãha ha’eha peteĩ haihára iñangarekó’ỹva; pórke ha’e oikuaa che aikuaaha umi omoĩva ára ikatuha ombohapy vai ko ñemombe’u, oipotáramo.

Ko’ãga, peteĩ tenda Washita-icha oguerekóramo pe influencia ombo’éva hemimbo’épekuéra Ellen White ha’eha peteĩ haihára iñangareko’ỹva, upéva peteĩ mba’e; péro, ¿ha’e piko iñangareko’ỹva ko’ápe?

—«Añandu aikotevẽha ha’e mbovyymi ñe’ẽ. Jesús rerape apu’ã, ha cinco minuto rupi pe aty oñemoambue. Opavave oñandu upéva peteĩ jave. Maymáva rova hendy. Tupã renondete omyenyhẽ pe tenda. Pe hermano Hewit ho’a haña ipy’a guýpe ha oñepyrũ hasẽ ha oñembo’e. Che ajegueraha jehechaýpe ha ahecha heta mba’e ndaikatúiva ahai. Upéva oguereko va’ekue peteĩ tuicha efecto hermano Hewit ári. Ha’e omombe’u va’ekue upéva ouha Tupãgui ha oñemomirĩ

yvýpe. Upéi guive pe aty guive, ha'e ohai meme hína, ha ko'ága ohaína pe mesa peteĩhágui voi omboykévo opa jejavy ha'e omyasáiva'ekue. Aguerovia Tupã oguerahaha chupe yvateve, ha ikatu ojapo porã, Tupã omba'apóramo hese.»

Mborayhu eterei pe ermána ahayhuetéva Gorham-pe guarã. Ere chupe taimbarete haña. Tupã oĩ hendive ha ndohejamo'ãi chupe. Mborayhu eterei peẽme peẽme guarã. Aha'arõ mitãnguéra ndokeiseymo'ãiha, síno oikóta haña ñĩinteresado pe añeteguára ha oñeha'ãmbaitéta haña omoañete haña hembiaiyhu ha iporavo. Ehai, aníkenu nderesarái rehai haña, ha ani pejapo che ajapo haguéicha. Rohayhu peẽme, opavave peẽme. Ehai. Manuscript Releases, volúmen 16, 206–209. Ojehai va'ekue París, Maine guive, 27 de noviembre de 1850.

Hermanos ha hermanakuéra, mba'épa ko mba'e rehegua contexto histórico; moõpa ha'e ohai hína kóva? Ha'e ohai hína kóva ary 1850-pe, hermano Nichols rógape.

Ko tiémpope, ¿mba'épa ojapo Ñandejára? Ha'e ohechauka umi Pionéro oguerekoha pe jehecha hekopete pe Diario rehegua, ha ha'e omba'apo hína upéva rehe. Ha'e he'i Cristo Ministerio pe Santuario-peha ha'eha pe jehecha japu pe Diario rehegua.

Ko tembiasakuepe, ko tembiasakue añeteguápe—ndaha'ei añónte ko tembiasakue añeteguá ha ndaha'ei avei añónte pe aryete, síno pe jasyete voi upe arýpe ha'e ohupyty visión-kuéra ha omyesakã ko añeteguá rehegua pe posición pionera pe Diario rehe, he'ívo umi ome'ẽ va'ekue pe Juicio Aravo Sapukái oguereko hague pe techakuaa hekopete pe Diario rehe; ha, upe párrafo-pe voi, ha'e he'i: “Che ahecha pe Carta 1843-gua ojejapo hague Ñandejára po rupive ha ndovaléi oñemoambue, ha umi ome'ẽ va'ekue pe Juicio Aravo Sapukái oguereko hague pe techakuaa hekopete pe Diario rehe.”

¿Ha mba'épa he'i pe Diario rehe ko Kárta 1843-pegua? Heẽ, he'i oñemombytai hague Cristo rire 508-pe; ha, 1335 ary upe rire, ogueraha ndeve 1843-pe ha pe 1335 oĩma pe ohasava'ekuẽpe.

¿Ikátupa reimo'ã, upe jasyetepe, upe añoetépe, ha'e he'itaha Hermáno Hewit-pe Dead River-gua, upéva gueteriha oútava?

Oĩ, ko'ã omoĩva ára, ko'ã omoĩva ára, ha ko'ã tapicha ogueroviáva Hermana White ha'eha peteĩ haihára ojapo'ỹ hañaicha mba'e. Tembiasakue ndojokupytyi ko mba'ére.

Upévore, aipota pehecha haña, pe “Ára Pukukue” rehegua joaju haña, Ellen White jepe oikuaa haña pe 1335.

Ellen White ndaha'ei añoite ome'ẽi imbyajerovia pe “Daily” ha'eha paganismo; ha'e ontende porã kuri upéva omoñepyry hague pe profesía 1335 ary pegua, opa va'ekue 1843-pe, ha ha'e omo'ã kuri upe posición opavave renondépe pe hermano Hewit-gui Dead River-gua rowake. Rehechápa upéva?

Ha upe jasyte, ha'e he'íva Cristo pegua Teko Marangatu-pe hembiaipo pe ára ha ára añoite ogueruha pytũ ha ñembyasy; ha iména, upe visión-pe ombohováivo, oipe'a upe mbo'epy Review and Herald-gui.

Ko'ápe yvate pende kuatione'ẽmbytépe, he'ihápe "1850 Chart", kóva ha'e pe he'íva ko'ápe voi [ohechaukávo mbohapyha columna asúgotyo pe 1850 Chart-pe, pe jehaipe oúva Jesús rire kurusúre AD31-pe]. Aipota va'ekue ikatu hañuaicha peguereko pende kuatione'ẽmbytépe.

Mombyry Daniel 11:31 508

Ha upéi, pe Kuatione'ẽ 1843-gua ko'ápe [ohechaukávo pe columna mbytépe, Jesús kurusúre guýpe, 31 d.C.-pe]:

Jeipe'a pe sacrificio ára ha ára guáva. Dan. 12:11, 12

Mávapa, ko'áva hína umi mokõi ta'anga.

Hermana White ontende va'ekue ko'ã kuimba'e oguerokoha pe tesa'ỹijo hekopeteva, ha ontende avei upéva omoñepyrũ hague pe profesía 1335 ary rehegua, opa va'ekue 1843-pe; ha, ontende avei upéva ohechauka hague pe Pagano Mburuvicha Rekomimbipa ojeipe'a hague 508-pe.

Ko'ã mokõi ñe'ẽmondo umi Ta'angamyíre guýpe reguereko ambue ñe'ẽ ojeoporavo va'ekue Hermano Nichols tiempope, ha ha'e oñemoñe'ẽ mbarete tapichápe ani haña ojapo ambue ta'angamyí, pórke umi ta'anga oíva ipype ha'e satánico; upe aja, ha'e he'i ko'ã mokõi Ta'angamyí ari oíva ta'anga ha'e yvágagui. Ha'e he'i,

"Ahecha umi ta'anga'aty apo rembiapo oíha vaieterei. Upéva oñepyrũ va'ekue Hermano Rhodes reheve ha upéi Hermano Case omotenonde. Oñegasta hague tembiporu ta'anga'aty apo haña ha oñemoheñoi haña ta'angakuéra ivaíva ha ñanembojegarúva, ojeporu hañuaicha ojerepresenta haña umi ánhel ha Jesús glorioso. Ahecha ko'ã mba'e ndojeguerohoryiha Tupãgui. Ahecha avei Tupã oí hague pe ta'anga'aty oñemoherakuã va'ekuépe Hermano Nichols rupive."

Mávapa oí va'ekue ko Kárta 1850 guápe oñemoherakuãramo? Tupã!

—«Ahecha oíha»—mba'e?—«peteĩ profesía ko ta'anga rehegua la Biblia-pe, ha ko ta'anga ojeporamo Ñandejára tavayguakuérape guarã, ha'e [ramo] suficiente peteĩme guarã, upéicharõ ambuépe guarã avei; ha peteĩ oikotevẽrire oñepinta jey haña peteĩ ta'anga pyahu tuichavéva, opavave oikotevẽ upéva upeichaite avei.

"Ahechakuaa pe mba'e ha'eha peteĩ ñandu py'aguapy'ỹva, py'apekue'ỹva, ndovy'áiva ha aguyje'ỹva ermáno Case-pe, oipotáva ambue cuadro. Ahechakuaa avei ko'ã cuadro oñepinta vaekue oreko hague peteĩ vaiete mbyaty rehe. Ojapo haguére pe atyhápe oí haña peteĩ espíritu vevúi, tavyra'ỹ ha puka ñembohory rehegua." —

Ko'ãga, kóva hína pe che aipota peẽ pejepy'amongeta hese.

—«Ahecha Ñandejára omanda va'ekue umi kuatione'ẽmbytépe opoko porãha akãme, jepe noñemyesakãiramo.»—

"Ahecha umi cuadro-kuéra", hetaitépe, "oñemoíva'ekue Ñandejára rupive" Mba'e cuadro-pa, hetaitépe, oñemoíva'ekue Ñandejára rupive? Ko'ã mokõi Cuadro [1843 ha 1850 Cuadro-kuéra] oñemoíva'ekue Ñandejára rupive.

Ko'ã mokõi Ta'anga Ojekuaakaha niko peteĩ ñemyanyhẽ Habacuc 2-peguaicha.

—“Oĩ mba'e tesakã, porã ha yvagagua umi ánhel oñerrepresentáva umi kuatia'atãme. Akã py'apy'ỹ hañuaicha ogueraha mbeguekatu hañuaicha Tupã ha yvága gotyo. Péro ambue kuatia'atã oñembosako'íva ombojeguara akãme, ha ojapo akã opyta hañuave yvy rehe rangue yvága rehe. Ta'anga ohechaukáva ánhelpe ojoguave aña hañua umi yvagagua rekovekuérape rangue. Ahecha umi kuatia'atã ára ha arapokõindy pukukue omyenyhẽ hague Hermano Case akã, ha'e ohekava'erãmo'ã arandu yvagagua Tupãgui, ha okakuaava'erãmo'ã pe Espiritu grasiakuérape ha añeteguáva kuaápe.

“Ahechakuaa pe tembiporu oñembyai vaekue ojejapo hañua ta'anga aty guasu hañua, ojeiporu rire ojekuaakua hañua pe añetegua hesakã porã hañua pehẽngue kuérape, oñemoherakuãvo tratádo kuéra, hamba'e rupi, ojapóta va'ekue heta porã ha osalváta va'ekue ánga kuérape. Ahechakuaa pe negocio ojeja'póva ta'anga rehegua oñemyasãi hague tatarendy rasyicha.” Manuscript Releases, número 13, 359; 1853.

Umi 1290 ha 1335 Ára

Cheguereko peteĩ artículo osẽva Review and Herald-pe, 28 jasypateĩ 1858-pe. Mba'érepa areko pende kuatiahaípe ha'e hañua ikatu hañuaicha pehecha 1858-pe gueteri ombo'e hikuái pe “Daily” ha'eha paganismo. Peguereko upéva pene referénciapé; 1850 rire ocho ary haguépe gueteri ontende hikuái pe “Daily” ha'eha paganismo.

“Ambue profético iñimportanteteva hi'ári oñemopyenda pe doctrina Adventista, ha'e hina pe 1335 ára Daniel 12-pe guare, ndive umi 1290 ára ojoajúva hendive peteichaite. Ko'ã mokõi período oñemombe'u ñandéve kóicha.”

—“Ha umi ára oñemboguejýta guive pe sacrificio ára ha ára gua, ha oñemoíta guive pe mba'e vai oporomongu'i hañuaicha, ohasáta mil mokõi cien noventa ára. Ojehovasa pe oha'arõva ha oguahẽva mil mbohapy cien treinta y cinco árape. Ha nde, tereho nde rape pe paha peve; reñeno hañuaicha ha repu'ãta nde rrẽdape umi ára paha gotyópe.” Daniel 12:11–13.

“Umi porandu py'aguasu voi ko'áva: Ikatúpa jaikuaa mba'éichapa umi tembiapo ojehechakuaa hañua ko'ã ára yvýpe; ha upéicha ramo, ikatúpa jaikuaa araka'épa oiko raka'e? Ñepyrũrã ñaporandu: Mba'épa pe —‘tapiategua’ (sacrificio) ha pe —‘mba'e vai omoñembyahýva’? Ojehechakuaáta pe ñe'ẽ, sacrificio, oĩha letra cursívape: upéva he'iseha peteĩ ñe'ẽ oñemoĩva'ekue omoañete hañua pe frase. Upéicha avei ojehechakuaáta ambue hendápe osẽ jave pe kuatia Daniel-pe, he'iséva, capítulo 11:31 ha 8:11–13-pe. Ñañoĩmi ko capítulo pahápe. Versículo 13-pe ojehecháta mokõi ñemombyahy ojehechakaha; pe tapiategua (ñemombyahy), ha pe tembiapovai ñemombyahyguá. Ko añetegua Josiah Litch omyesakã porãiterei, upévare ndaikatúi jajapo mba'e iporãvéva oñe'ẽ hañua hese, síno ñacita hañua iñe'ẽtee:”

—“Pe sacrificio ára ha'e pe jeporavo ko'ágagua pe jehaipyre rehegua; ha katu mba'eveichagua sacrificio ndojejuhúi pe pykue guive. Kóva oñemoneĩ opa hendáicha. Ha'e peteĩ glosa térã peteĩ ñemohenda omoĩva hese umi traduktór. Pe jehecha añeteva ha'e: “pe ára ha pe tembiapo vai ñehundi rehegua”; ára ha tembiapo vai ojoaju oñondive “ha” rupive, pe ñehundi ára ha pe tembiapo

vai ñehundi rehegua. Mokõi pokatu ohundíva hína umi va'ekue ohundi haña pe Santuario ha pe ehérsito."

Kóva risã porã porã ha'e haña pe "—diaria" ndaikatuiha oguereko mba'eveichagua referencia pe jerureha judía rehe, upe mba'épe oñemoíva'ekue pe opinión ymavegua ha hetaitevéva rupi; ha kóva ojekuaa porãve avei ñaheconsiderávo ko'ã período, taha'e literalmente téra figurativamente, oñemboykéramo oimeraẽ jepe upe jerureha ñemboipe'a guive, noñeguerahaiha ñandéve mba'eveichagua acontecimiento ojehechakuaáva haña.

"Upéicharõ, pe ára ha ára rehegua ha pe ñembyai ñembojeguarúva ha'e mokõi pu'aka ombyai haña, ojejopyva'erã pe tupão rehe: ikatúpa jaikuaa mba'épa ko'ã pu'aka? Tekotevénte ñamoneĩ William Miller remiandu rape ko punto-pe, jahupyty haña hendive peteichagua ñe'ẽmbyky. He'i:

"—Amoñe'ëve ha ndaikatúi ajuhu ambue kásope ojejuhuhápe [pe ára ha ára] ndaha'éiramo Daniel-pe año. Upéi [peteĩ concordancia pytyvõ rupive] aipyhýi umi ñe'ẽ oíva hendive joajúpe, —tojepe'a; —ha'e oipe'áta pe ára ha ára; —pe ára guive pe ára ha ára ojepe'áva; &c. Amoñe'ëve ha apensa ndajuhumo'ãiha mba'eve tesape'ëva pe texto rehe. Ipahápe ajuhu 2 Tesalonicenses 2:7, 8, —Pe teko añáme'ẽ ñemimby niko omba'apóma; peteĩte oĩ ko'ãga ojoko hañaicha, ojeipe'a pe tapegui peve, ha upérõta ojehechauka pe ivaíva.' &c. Ha oñuahẽvo upe texto-pe, ¡ajépa hesakã ha hechapyrãite pe añetegua! ¡Upépe oĩ! ¡Upéva hína —pe ára ha ára! Ko'ãga, mba'épa he'ise Pablo —pe ko'ãga ojokóva' téra omo'áva? —Pe Kuimba'e Angaipa reheve, ha pe —ivaíva,' oje'éva hína pe Papado. Mba'épa, upéicharõ, pe ojokóva pe Papado ani haña ojehechauka? Mba'ére, upéva hína pe Paganismo. Upéicharõ, —pe ára ha ára' he'iseva'erã pe Paganismo.'+"

"Jahecha Daniel 8-gui, pe mimbipa michíva, omyengovi va'ekue kavara téra Grécia retã guasu rire, ha'e pe omboykéva pe — ára ha ára guare; ha ha'eñoite pe pu'aka ojehechaukáva Alejandro rréino oñemboja'o rire guive pe ára peve oñemopotĩ va'erã pe Tupaópe 2300 ára paha gotyo. Kóva mimbipa michíva rohechauka va'ekue hendápe porãha Roma, peteĩ joaju ramo jepe, oñembojojáva Daniel rembiporu ambuépe pe irundyha rréino rehe. Ko'ãga añetehápe oiko hague peteĩ ñemoambue pe pu'aka romano-pe, paganis mógui papado peve. Paganismo, umi mburuvicha guasu Asiria-pegua ára guive pe ára peve oñemoambuehague Popery-pe, ha'e va'ekue pe ára ha ára guare, téra, Profesor Whiting ombohasaháicha, — pe tapiaitegua' ñehundi, upéva rupive Satanás oñembo'y va'ekue Jehová rembipota rehe. Ipa'ikuéra, i'altar-kuéra ha isakrifisio-kuérape, oguereko va'ekue peteĩ joguaha pe Jehová ñemomba'e Leví rembiapokue rehegua ndive; ha katu pe forma levítica ome'ẽ jave hendaguépe pe forma cristiana ñemomba'e rehegua, Satanás, ikatu hañaicha oñemoĩ porã pe tembiapo rovái, tekotevẽkuri avei omoambue iñemoĩrã; upéva umi tupao, altar ha ta'anga paganismo-pegua oñemongarai pe Popery ñe'ẽvaiete kuérape."

"Pe ára, pe ára pegua, paganismo, he'iháicha pe profesíape, oguereko haña peteĩ santuario, ha pe tenda isantuario rehegua oñemombo haña yvýpe. Pe santuario heta jey oñembojoajuha idolatría ha gentilismo ndive, ha'e haña pe tenda oñeme'ẽhague chupekuéra devoción ha adoración, ojehechauka porã ko'ã Escritura rupi: Isaías 16:12; Amós 7:9, 13, margen. Ezequiel 28:18. Daniel 8 pe ára pegua santuario rehegua, rome'ẽ ko'áva Apollos Hale-gui.*"

—Mba'épa he'ise ikatúva pe —santuario' paganis-mo rehegua? Paganismo, ha opaichagua jejavy, oguereko avei isantuario-kuéra, añeteguáicha pe añetegua. Umíva hína umi témpolo térã tenda ñemo'ã oñembosakraméva iservísio-pe ñuarã. Ikatu, upéicharõ, oñeñe'ẽ ko'ápe peteĩ témpolo pagano rehe, ijojaha'ỹva ha herakuãetéva. Mávapa ikatu oime umi heta témpolo porãitéva apytépe? Peteĩva umi techapyrã ijeguasuvéva arquitectura clásica rehegua hérava Pantheon. Héra he'ise —opa umi tupãnguéra róga térã tenda ñemo'ã.' Oĩhápe hína Roma.+ Umi tetãnguéra romano-kuéra ogana va'ekue ta'anga tupãnguéra oñeñongatu marangatúpe peteĩteĩva peteĩ niche térã peteĩ departamento ko témpolo-pe, ha heta kásope oiko avei hikuái mba'ejerureha romano-kuéra jehegui. Ikatúne piko jajuhu peteĩ témpolo pagano rehegua ikatúva oñemombe'u hesakãvévo ha mbaretevévo —isantuario' ramo?

Ko'ága ñamombe'uma porã porã rire pe ára ha ára ha'ehague paganismo, ha pe jejavy ñehundi rehegua, térã —pe mba'e jeguaru ombyaíva opa mba'e'ỹ hañuáicha,— ha'ehague Papado, ha avei pe santuario poravopyre paganis-mo rehegua hague Pantheon, ha pe —tenda— oĩhagueha Roma, ñaporanduve.

“1. ¿Paganismo-pa —ojeipe'a va'ekue— mburuvicha guasu romano poguýpe? Ko'ẽ va'e ñe'ẽmondo peteĩ mba'e añetegua tuicha ha ojekuaáva porã tupaópe ha yvy ape ári rembiasakuepe, ore roimo'ã ombohováiha upe profesía. Oñe'ẽ Constantino rehe, pe emperador cristiano peteĩha, ha he'i péicha:”

—Ha tembiapo tenondegua mburuvicharã ramo va'ekue hína peteĩ decreto omyasáiva opa rupi pe império pukukue javeve, omokyre'ỹ haña hemimboyguápe oguerovia haña pe cristianismo.

“2. ¿Róma piko ra'e táva térã lugar ñembyahýiha guare, (el Panteón,) oñemombo yvýre Estado pokatu rupi? Pe ñeguenohẽ ouva ombohováí:”

—Pe último rival de Constantino ñemano ombotyva'ekue mburuvichaguasu py'aguapy. Roma oiko jey va'ekue tetãnguéra rréina ojehecharamóva'ỹ hañuáicha. Péro upe yvate ha jeguerohory aravópe, oñemoĩmava'ekue yvyra'ã apýra rembe'ýpe. Ipyhyrã ambuéva oho va'erã va'ekue yvýguo gotyo ha ndaikatumo'ãvéima ojere jey. Tekove ñeisãmbyhy ñemoambue Constantinópe peve gueteri ombohory haña tembiasakuaahárape. Upéva ha'e va'ekue peteĩ tembiapo oĩva mbarete hañuáicha peteĩchaite opu'ãvo opaite yma guare Roma arandu ha jeroivia porãitéva rehe. Ndaha'ei va'ekue peteĩ asiático heko porãvagui, oñeme'ẽmbáva kuarahyresẽ gotyo jepokuaa ha yvytu rekohápe gua'u haña, síno peteĩ ñorairõhára akãratã, heñóiva kuarahyreike gotyo, ha oporombohory'ỹva, opaite romano-kuéraicha, orientál-kuéra jepokuaakuére; ha'e va'ekue peteĩ político hesakã porãva rembiapo, upéicharõ jepe, ndaiporãi haña oñeporandu hañuáicha hesakã porãvéva rupi. Upéicharõ jepe, Constantino ohejareí Roma, pe táva guasu hatã ha César-kuéra guapyha, ha oiporu hekovia hekovére hembipota ha imbarete guive opa peve mokõi tembiapo pohýi rehe: omoingove jey haña peteĩ kolónia pe tetã guasu itavusu ramo, ha omboguejy haña pe tavusu ñemomba'e michĩ ha ipokatu ñemomirĩmbyme peteĩ kolónia rekópe.'*

Ko jehaipyre tembiasakue rembiapógui hesakãiterei ha natekotevẽi ñe'ẽmondo. Ñembo'ehao renda oñemombo yvýpe, he'i pe profesía; ha upeichagua mba'e oikóva je'e rire, umi oikekatupyrývéva jepe profesía ñemyesakãme oĩva'erã ovy'ápe pe jejeporúre.

“Pe ára pe sacrificio ára ha’éva ojeipe’arõ guive, ha oñemopu’ã haña pe mba’e jeguaru oporomondoro haña, oikóta mil mokõi ciento noventa ára. Ojehovasáva hina pe oha’arõva ha oguahẽva mil trescientos treinta y cinco árape. Umi mba’e añetegua ñande renondépe oĩva reheve, pe sacrificio ára ha’éha pe Paganismo, pe mba’e jeguaru oporomondoro haña ha’éha pe Papado, oĩhague peteĩ ñemoambue peteĩva guive ambuepe pe mbarete romano ryepýpe, ha Estado pokatu rupive, tekotevẽnte ñaporandu haña araka’épa ko mba’e oiko peteĩ hendáicha omoañetévo pe profesía; péicha, ikatúramo jaikuaa upéva, jarekóta pe ñepyrũmby oñemoĩ haña pe umi período profesiaha oje’éva ko texto ñande renondépe. Upéva,”

“3. Araka’e oiko pe mba’e oje’éva profesiape? Tojehechakuaa porãke, pe porandu ndaha’ei: araka’épa umi santo oñeme’ẽ va’ekue Papado pópe, síno araka’épa pe ñeambue tupãrégui paganisímo guive Papado peve oñemohu’ã kuri peichaháicha, upéicha haña pe ipahague oiko tetã rembijerovia ramo, ha oñemoĩ peteĩ tekotevẽme oñepyrũ haña hembiape rape. Kóva, opa ambue revolución tuichávaicha, ndaha’ei va’ekue peteĩ sapy’ante oikóva hembiape. Ñepyrũmby hembiape ojehechauka va’ekue ymaite guive. Pablo he’i va’ekue voi hi’árape pe mba’eñemimby aña rehegua, pe Kuimba’e Pekadogua, pe —mba’e jeguaru oporomombyryva’—, ojapoha hina hembiape. Ha ko Escritura rehegua hesakãme jahupytyva’erã ñande Ruvicha ñe’ẽ Mateo 24:15-pe, pe mba’e jeguaru oporomombyryva rehegua, upépe ha’e ohechauka porã Daniel 9:27 rehegua. Pórke jepe paganisímo ndohejaí gueteri hendaguápe Papadope año 70-pe, Jerusalén oñehundi ramo guare umi romano-kuéra rupive, roikuaa porã pe pu’aka upérõ ojehechaukáva, michĩmi oñemoambuéra téra ha forma-pe, ha’ehaite pe pu’aka va’erã, pe mba’e jeguaru oporomombyryva ramo, ombopy’arasy umi santo-pe ha omombyry pe Tupã Yvatetegua iglesia.”

Pe época peñemoñepyrũ Clovis, Francia ruvicha guasu, oikova’ekue ary 496-pe, umi francés ha ambue tetãnguéra Roma kuarahyreike gotyopegua ha’e va’ekue pagano; péro upe mba’e rire, umi ñeha’ã ombojerovia haña umi ta’ãnga rehegua Cristo-pe oñemohu’ã heta jehupyty porã reheve. He’ije Clovis ñemoambue ome’ẽ hague ñepyrũ jepokuaápe oñehenói haña mburuvicha guasu francés-pe ko’ã téra reheve: Most Christian Majesty ha Eldest Son of the Church.+ Upe ára guive ha A.D. 508 peve, “joaju rupive”, “capitulación rupive” ha ñorairõ jeity rupive, “umi Avborici”, “umi guarnición romana kuarahyreike gotyopegua”, Breña, umi burgundio ha umi visigodo, oñemoĩ haña ipoguýpe.’++

—Paganismo pe Império Romano kuarahyreikegua gotyo, ikatúramo jepe oñembotapykuerẽ pe jerovia cristiana hembiape ñemotenonde, ko’ýte umi tetãnguéra oñemolestava’ekuépe, Inglaterra-peicha, umi atykuéra bárbara oikéva mbaretépe rupi, opytava’ekue gueteri ta’angamyí ñemomba’eguasúpe, ko’ãga guive ndorekovéima pe pu’aka, oguerekóramo jepe pe py’aro, omboyke haña pe jerovia Católica, téra ojoko haña pe Papa Romano ñemomba’eguasúpe oikejoavývape.

Upérõ guive, pe abominación papal osẽ porãite va’ekue, pe paganismo rehegua ramo. Ñorairõra tenonderã guive ha’e va’ekue ambue sektakuéra cristiana ndive, umi oñeñangarekóva tapiate heréhe herético ramo; ha mburuvichakuéra ndive, umi oñeñetratáva tapiate opu’áva téra omboja’óva Cristo rete ramo. Umi mbarete guasu Europa rehegua oheja ijaso paganismo rehe, ani

haġua peteĩchante haġua, síno ombojoaju haġua iñabominasióнкуэра ambue formape; paganísimo ningo oikotevẽnte va'ekue oñemongarai haġua ikatu haġuaicha oiko cristiano sentido católico-pe; ha ijapytepekuéra pe ministro oguapýva tenonde gotyo remikotevẽ térã ipyahẽ haġua ojeporu vove, ijárava'ekue ha iguapyhára guasu,—ikatu haġuaicha hekove voi,—oñemoĩva'erã pe altár ari. SS

* Ñemyesakã Maranduhára, Volumen 1, 127.

"+ Hist. Universal de Goodrich ha Geog. de Guthrie."

+ Mosheim Historia Cristiana, Volumen 1, 132, 133.

Inglaterrape, Artur, mburuvicha guasu kristiáno peteĩha, omoheñói pe ñemomba'e guasu kristiáno pe pagáno rembyaikuére.* Rapin, he'íva ijehegui oikoha haġua hendaitépeve umi mba'e oikóva cronología rehegua hembiasakuepe, he'i hese ojeporavo hague chupe Britania mburuvicha guasúrõ ary 508-pe. Aranduka 2, 129.

"Mba'éichapa oĩkuri upe jave Roma Renda Apostólica rekotee? —Symmachus ha'e va'ekue Papa ary 498 térã 499 guive 514 peve. Ipapado oñembyesakã porã ko'ã tekove ojehecharamóva ha mba'e oikova'ekue rehe:"

"1. Ha'e —ohejáva va'ekue paganísimo' oike jave —iglesia de Roma'-pe."

"2. Oguahẽ kuri pe tenda papálpe oñorairõvo incompetidór ndive huguy peve. Du Pin."

"3. Ojehecharamo chupe San Pedro rembiekovia ramo."

"4. Mburuvicha Guasu Anastasio oñemosẽ haguére tupãóguigui.+"

"—Mboypaite peve, —he'i Mosheim, —ikatu haġuaicha oñeimo'ã umi temiandu oĩva apytépe oipytyvõha umi jerure mburuvichagua umi Pontífice Romano-kuéra rehegua, ikatu haġuaicha ojehechakuaa pya'e peteĩ ñe'ẽjoavy Ennodius rehegua rupi, upe adulador vai ha ijapyra Symmachus rehegua, peteĩ prelado héra mokõive hendáicha oñeñe'ẽva. Ko panegirista parasítico, ambue he'íva ndaikatuiva haġuaicha, omantene va'ekue avei Pontífice oñemoĩ hague juez ramo Tupã rendaguépe, upe omyenyhẽva'ekue Yvatevéva Rembigueroiviaha ramo."++

"Katolikokuéra rembipotápe oguerekóva mbarete ogehupytýva Kuarahyreike gotyo, ko'ã jehupytyrã rupive, ha umi vikário ha ambue agente-kuéra Róma Rendy guigua rembiapo rupive, pe aty papal Constantinopla-pe oĩkuri —moĩmbyre' peteĩ tenda ojehechakuaa haġuaicha ñorairõ jehechakáva hesakã haġuaicha hóga jararã Róma-pe oĩvape rehehápe. Ary 508-pe pe yvytu atã fanatismo ha ñorairõ civil rehegua ohasákuri tata ha tuguy reheve tetã tenda guasu kuarahyresẽgua tape rupi."

Gibbon, ary 508–514-pe, oñe'ẽvo umi sarambi rehe Constantinopla-pe, he'i — Mburuvicha guasu ra'angakue oñembyai, ha ha'e voi okañy peteĩ táva jerére, mbohapy ára paha peve, uperõ ramo añoite osẽ haġua ojerure haġua poriahuvereko hembiguáikuérape. [Papismo ipu'akaite.] Iñakãranga'ỹre, ha peteĩ ojerure asy haġuaicha oĩvo, Anastasio ojehechauka tróno ari, círco-pe. Umi católico, hova renondépe, omombe'u jevy pe Trisagion añeteguáva; ovy'a hikuái pe marandu rehe, peteĩ maranduha ñe'ẽ rupive ha'e omoherakuáva, ohejáta haġua pe pytã sa'y mburuvicharã;

ohendu hikuái pe momarandu, ikatu'ýgui maymáva ogoverna, oíva'erâha peteĩ ñe'ẽme haña peteĩ mburuvicha jeporavorã rehe; ha omoneĩ hikuái mokõi ministro ndogustaíva tuguy, umívape ijára, mba'eve haña ndojepy'apýi, omondo va'ekue umi león kuérape. Ko'ã pu'aka vai pya'e haña, jepe sapy'agua, oñemokyre'ý Vitaliano ñembotavy rehe, ha'e ñehérsito húngaro ha búlgaro ndive, hetavéva ta'anga rehe ojeroviáva, omoherakuáva ijehe pe jerovia católica ñorairôhára ramo. Ko marangatúva he'íva guýpe opu'ãvo, omondaipa Tracia, omongora'e Constantinopla, ojuka peteĩchagua cristianokuérape sesenta y cinco mil, peve ohupyty jey haña umi obispo jegueru, Papa satisfacción, ha concilio de Calcedonia ñemopyenda, peteĩ ñe'ẽme'ẽ ortodoxa, Anastasio omanombotýva py'a mokõi hañaicha ohaíva, ha Justiniano túva'y rupive iporãve hañaicha oñemboguata va'ekue. Ha péicha oiko pe ñorairô religioso peteĩha apytégui, umi oñorairô va'ekue Tekojoja Jára rérape ha umi hapykuéri omoirũva rupive. SS

Ko ñe'ẽmondo oúva Appollos Hale-gui rupive, romohu'ã ko témare pe testimonio: —Ko'ãga roinvita ñane Gamaliel-kuéra ko'ẽrôguápe tojagarra peteĩ tenda ore ndive paganismo santuario rendápe (upéi oñe'ẽva hese “San Pedro tembiapoukapy teéramo”) ary 508-pe. Ma'ẽmi rojevy mbovyymi ary rapykuévo, ha pe paganismo vai ha ñarôva umi bárbaro yvate gotyogua rehegua oñemboguey hina pe império Romagua Kuarahyreikévo gotyo, hérava cristiano añetetépe'ý—ipu'aka opa hendápe—ha ijehupytykue opa hendápe ojehechauka pe tekorasy ha ñañaite haña. . . . Pe império ho'a ha oñembyaipa peteĩchagua pehẽnguépe. Peteĩteĩ umi mburuvicha ha sãmyhyhára ko'ã pehẽnguepegua, oheja hikuái ipaganismo ha omombe'u hikuái ogueroviaha pe jerovia cristiana. Tupãrayhúpe umi ipu'akáva oñeme'ẽ hina umi oñemomba'éva pópe. Péro paganismo gueteri ipu'aka. Umi omombaretéva apytépe oĩ peteĩ ñorairôhára hatã ha osẽporãva. (Clovis.) Péro pya'e avei ha'e oñesũ pe jerovia pyahu pu'aka renondépe ha oiko chugui pe ñemoherakuãhára. Ha'e gueteri ipu'aka, péro, peteĩ kuimba'e py'aguasu ha ñorairôhára ramo, oñuahẽ ijyvatevévape pe punto jahupytyhápe, A.D. 508.

—Pe ary mboyve upe arýpe, pe ñemboja'o paha ñĩimportanteva pe mburuvicha guasu ho'áva rehegua oñemoingoveha cristianorã tetãygua renondépe, ha pe ikarãi pu'akapáva —“mburuvicha guasu”— oñemongoronágui.

"—Pe pontífice pe ára ñande jajepy'amondehápe ha'e peteĩ pagano ramoite oñekonvertíva'ekue. Pe ñorairô huguy ryepýpe omoíva'ekue chupe pe tenda guasúpe oñemboheko haña, ojedesidi peteĩ mburuvicha guasu arriano oikévo ipype. Hese oñesũ ha oñemomaitei chupe ku omyenyhẽ hañaicha —‘Tupã renda ko yvy ári’. Pe senado oĩ upéichaite ipoguýpe, ha pe Santa Sede Romagua rembiapo ojeruréva ramo, sospecha rupive jepe, omosẽ Tupã atygui pe mburuvicha guasu. . . . Año 508-pe pe mina oñemboguey pe Imperio Oriental guapyha guýpe. Pe sarambi ha ñorairô upéva omoheñoíva rembiapokue ha'e pe ijára tee ñemomirĩ. Ko'ãga pe porandu ha'e: araka'e pe paganismo oñemboguey ha oñembogue porãkuri hañaicha ome'ẽ haña tenda hekoviara ha hekovia haña, pe mba'e jeguaru papalpeguápe? Araka'epa ko mba'e jeguaru oñemoĩkuri peteĩ tenda haña, ikatu hañaicha oñepyrũ heko rape ñe'ẽrei ha tuguy rehegua? Oĩ piko ambue ára ikatúva ñamoĩ haña hese oñemoĩhague térã oñemboykehague paganismo rendaguépe, ndaha'éiramo 508? Pe kuña paje ñemimbyrã rehegua ndaikatúiramo gueteri ogueru opa umi hembiguái va'erãme ipoguýpe, upéicharamo jepe ha'e oñemoĩma hekopegua tenda rehe,

ha oĩma umi ojeityva'ekue upe iporãva ñemohenda poguýpe."

"Ambuekuéra ipahápe oñemoĩ jejopy guýpe, —ha mburuvicha guasu, ha tavayguakuéra, ha aty guasu, ha tetãnguéra, ha ñe'ẽnguéra,' oñemoĩ upe mba'e pohýi poguýpe ombosako'íva chupekuéra, jepe —oka'u haña Jesús mártir-kuéra ruguy rehe,' —oimo'ã haña ojapoha Tupã rembiapo,' ha oguerovia haña ha'cha yvága ñemoĩ porã peteĩete oguerékóva; aja upéicha hikuái oiko haña peteĩ mbotavyve ha ipirúva heta haña añaretã ñehundi haña guarã"*

"Oreko pe ára. Pe —arakatuete'ỹ' henyhẽ hague ojeipe'a, ha pe mba'e ojegaraha haña oporomondýi haña oñemopu'ã 508-pe. Ojeipapávo ko punto guive, umi 1290 ára térã ary opa 1798-pe, upépe, ojehechauhacháicha voi yma, pe Pope-gui ojeipe'a pe mbarete tetãygua Buonaparte jyva rupive. Umi 1335 ára ogueru ñandéve 45 ary kompleteite upe mba'e oiko va'ekue rire."

"Péro oĩ ikatúva he'i: Mba'éicha piko peẽ pejapo pe umi ára térã arange opa haña yma guarépe? Ndépa he'i Daniel opytu'úva ha oñembo'yva'erãha ilótepe ára paha opávo? Añetehápe; ha rojerovia upévale. Péro mba'épa he'ise Daniel oñembo'y haña ilótepe? Ko punto ojehecháta ñamyasãivo pe tiempo hasáva rehegua ñemyesakã, ha ñahesa'ỹijóvo umi mba'e oikova'ekue añetehápe ára paha opávo. Upe aja, ko'ápe roñapytĩ ñande ánkla ambue arapokõindy peve." Review and Herald, January 28, 1858.

Jejavy ha Peligrokuéra Prescott ha Daniells rehegua; Táva kuéra oñemba'apova'erã haña haña haña haña Káda pyhare asy porãme, aikuaa va'ekue mba'éichapa che py'ápe oikuaaite haña pe marandu Ñandejára ome'ẽva chéve pe ñane tavayguakuéra yvypóra guasu rehegua, ha umi oĩva ñembyaty guasúpe jerére. Umi marandu oñeme'ẽ chéve ijeto'u haguere ojehecha haña umi mba'e vai oikóva umi oĩva apytépe, ha umi ojechupyty va'erã ojechupi haña umi yvypóra yvate gotyo. Oĩ heta oĩva oikotevẽva peteĩ ñemoambue atyguasu ijyképekuéra ha ipy'apykuérape. Ko'ãga ñande tavaguasu kuéra oñepyrũ ojepe'a haña Ñandejára renondégui, ha ñane retãme umi marandu oúva opáichagua hendágui ohechauka hína peteĩ ánga py'ahatã ha ndaijojaháiva peteĩme. Ñandejára ára guasu hi'aguĩ. Hi'anteva'erã ñandéve ñandepu'ã haña ñaneporã haña haña ko mba'e rehegua. Umi mba'e ojehecháva California-pe oñemoĩva'erã tenonderã rupi umi tavaguasu opáichaguápe. Jahecha heta ñañeha'ã guasu, jepe katu mbovymínte oĩ umi mba'e ojejapóva oikuaa porã ha ojeikuaa haña pe añetegua ko'ã táva guasúpe. Tekotevẽ oñemoĩ peteĩ tembiapo hatã, oñemboyke'ỹre, hekojoja porãme oñemboguata haña. Ahecha mbeguekatúpe peteĩ jerovia'ỹ, peteĩ py'a rasy, peteĩ py'ahatã ha peteĩ mba'e ndojekuaaséi ha ndojepotaaséi opoko hína ñane tavayguápe. Umi mba'e avei peẽme peneakãhatã haña, pejerure'ỹ haña consejo ha pejerovia umi pende akãgui año rehe. Pe tembiapo oikehápe umi táva guasu noñemotenondéi pe jerovia hatã, pe py'a guasu, ha pe jerovia pya'e va'erãme. Ñandejára naiporandúi ñandéve jajapo haña oimeraẽ mba'e ndaikatúiva jajapo haña. Ojerure añónte ñane rembiapo ikatúva haña jajapo, ha upéi omoĩta ijespíritu marangatúpe ha ipu'aka oiko haña ñane rembiapo ndive. Yvypóra apytu'ũ ndoikói haña ñandegueraha. Ñandejára oĩta ñandive ñambohovái haña umi mba'e ijeto'úva. Che kyhyje hína umi ñane irĩnguéra, oñemoĩvo umi tenda ñangarekohápe, ndoikuaáiha pe ñemomba'eguasúpe oñekotevẽva ojechupyty haña yvypóra rekove yvate gotyo. Iporãva ha hekojojáva año noikememe'ẽi pe oikotevẽva'erã. Ikatúva'ẽ umi kuimba'e oreko haña peteĩ tekove morotĩ ha, upéicharõ jepe, ndikatúi haña omboja pe tembiapo natekotevẽiva peteĩ

mba'eveichagua. Oikotevê umi kuimba'e ikatúva ohechauka haḡua pe mba'e ra'anga porãva umi oñehundisévape. Ñandejára oipota iñe'ê ogehupyty haḡua py'aguasúpe, pu'akápe, ha pe Espiritu Santo poguýpe. Satanás oma'ê porã hína ohecha haḡua mávapa ikatúva oikekuaa haḡua iñuhãme, ha upéi oipurúta chupekuéra hembipotápe haḡua. Ñañeha'áva'erã jepive haḡua ani haḡua ñande py'a guasu ñane mbotavy, térã ñande py'ahatã ñane mboyke Ñandejáragui ha iñañeteguágui. Jajagarra porãva'erã umi tekove nde'iséiva oñemomichĩme'ê, ha oĩva dispuesto oikuaa haḡuáicha mbeguekatu ha mborayhúpe umi oñekotevêvape. Ñane ánga oĩva'erã henyhê haḡua pe py'a porãgui ouva'ekue pe yvágagui. Upéicharõ añoite ikatúta ñame'ê haḡua peteĩ testimonio hekopete haḡua pe añetegua rehe. Che syke'y Prescott ha che syke'y Daniells oikotevê oikuaa haḡua ikangyha pe ijurupy'a ndive oku'e haḡua tembiapópe ha iporandu ha iñembojoavy haguére pe marandu Ñandejára ome'êva'ekue. Napeñemoĩporãiva'erãi pene remiandu ha pene aporandu rehe umi marandu ombouva'erãmoguáicha penekatupyrygui. Ndapejeroviái porãi va'ekue pe testimonio rehe. Pende rekove mombaretépe pejerovia haḡua pene comité rehe ha pende rapicha kuéra rehe, penderejávó umi mba'e iporãvéva oúva yvágagui. Ñandejára oikotevê tembiguái ikangatuvéva pe jeroviápe, ndaikatúiva oñemongu'e yvypóra remiandúgui. Pe tembiapo ndohováiri tenonderã gotyo oho haḡuáicha, oñemoĩ aja yvypóra remiandu tenondépe ha ndojajehejáiramo Ñandejára Espiritu tombohape. Pe jerovia'ê, pe marandu ojehecharamóva, ha umi py'a oñembotyva'ekue pe mba'e yvágagui, ojoko hína pe pu'aka ojeikotevéva. Añe'ê ndéve, che syke'y Prescott ha che syke'y Daniells. Penendive oĩkuri peteĩ mba'e vai. Pene retãme oikékuri peteĩ espíritu ndaha'éiva pe oñeme'êva yvágagui. Penepytyvõ haḡuáicha, pe yvágagui omboukuri marandu ñemoñe'ê ha ñemboguejy. Péro pe py'ahatã ha pe mba'e ndojepotaaséiva peheja haḡua pe yvágagui oñangareko pende rehe, ombopy'aju haḡua pende apytu'ũ. Che syke'y kuéra, penemandu'áke pene ndive oñeñe'ê hague. Ñandejára imba'e porãme pene renói penembojevývo pe jerovia ha pe py'a guasu rehe. Umi ñe'ê peẽme oñeme'êva ndaha'ei kuri oñemoĩ haḡuante pene akãme, síno peteĩ ñemoambue haḡua pene rekove ryepýpe ha pene remiandúpe. Ko'ã táva guasu oñemotenondeva'erã. Pe porandu ndaha'ei mba'éichapa ikatúta jahechakuaa pe tembiapo ikatu haḡuáicha oñembohape hendaitépe, síno mba'éichapa ikatúta ojepuru ñane mba'e, ñane kuimba'e ha kuña, ñane py'aguasu ha ñane katupyry tuichakue ojejapo haḡua pe mba'e hekojojáva. Ñandejára ohenói tembiguái oñemoañetéva rehe, oñembokatupyryva rehe, ohechakuaáva umi mba'e guasu hi'aguĩva. Oĩva'erã peteĩ pu'aka uguata haḡua pe añetegua rendive, peteĩ pu'aka ndaiporivéimava umi yvypóra rembiapo rehe añoite.

(A. G. Daniells ojeporavo Conferencia General mburuvicháramo ary 1901-pe. Kóva ohechauka ko kuatia ojehai hague 1910-pe, peteĩ ára kuñakarai White oñhaguépe tuicha jepy'apýpe Daniells oheja rei haguére umi táva guasu ha oike haguére pe ñorairõme pe "Daily" rehegua.)

Ko'ãga ramoite Steve Wohlberg he'i va'ekue ndotekotevêiha oguereko peteĩ posición pe "Daily" rehe, Ellen White araka'eve ndoguerekói rupi peteĩ posición pe "Daily" rehe; ha iporãramo pe profetisape guarã ojagarra haḡua upe posición, upéicha avei iporã chupe haḡua.

Añete, Ellen White ningo oguereko kuri peteĩ postura pe Daily rehegua. Ha'e he'i vaekue umi Millerita-kuéra oguereko hague pe jehecha hekopeteva'ekue hese, ha ha'e oikuaa porã vaekue upéva hague Paganismo. Ha'e oikuaa porã vaekue, oñemboykévo Paganismo, oñepyrũ hague pe

1335; ha oikuaa avei vaekue ambue jehecha ndaha'éiva upéva, ogueru hañuante pytũ ha ñembotavy.

Ha pe ojehechaukáva 1850 rembiasakuegui, añetehápe oñemombyryva ogueru hañua pytũmby ha tavyrai, ha'e hína Crosier remiandu pe "Diario" rehe, ha'eha Cristo rembiapo pe Santuariope; upévare, che aime hañua che mandu'ápe ha'e oguereko hague peteĩ entendimiento mba'épa pe "Diario", ndaha'úi añonte mba'épa upéva, síno avei mba'épa upéva orrepresenta, pórkereheja ramo upe postura, reike pytũmbýpe ha tavyraípe.

Ha, ary 1910-pe, Ellen White oikuaauka vai va'ekue avei Conferencia General mburuvicha ha W. W. Prescott-pe, oisáso haguére ko jehecha peteĩchagua Crosier rembipota ndive.

Ha avave oĩva tembiasakue rehegua ndohasamo'ái Prescott ha Willie White ha A. G. Daniells, pe "Daily" omotenondévo, omotenonde hague pe ñe'ẽme'ẽ oje'éva pe "Daily" orrepresentaha Cristo rembiapo pe Santuario-pe. Opavave oikuaa upéva.

Péro, reiporukuéma ko artículo pukukue ko'ápe, Manuscript Releases, volumen 20-gui.

Araka'e piko kóva oñeguenohẽ? Añetehápe, oñeguenohẽ kuri 1988-pe; upévare, oĩma disponible umi temimbo'épe guarã omyesakã hañua Adventismo rehegua 1988-pe.

¿Araka'e piko Willie White ha Prescott ha Daniells omopyenda Adventismo-pe pe visión japu "Daily" rehegua? Ary 1919 guive 1931 peve ojapo hikuái hembiapo. Ary 1931 peve, hesaráima chugui!! Adventismo ombo'éta "Daily" ohechauka hañua Cristo rembiapo pe Santuario-pe, oguerovia haguére hikuái pe interpretación Escritura-kuéra rehegua oúva protestantismo apóstata ha catolicismo-gui. Ha ko'ága guive, "Daily" oñemomba'e Cristo rembiapo Santuario-pe hañua.

Aipo, oĩ sapy'ante ñe'ẽnguéra oñemoĩva ko kóva rehe, ha oikuaa porãve, péro upe guive pe ysyry guasu ojerepaite.

Ha upéi, ary 1988-pe, pe Ellen White Estate oguenohẽ ñandéve guarã ko ñe'ẽkuaa 1910-gua, upe javeite pe Daily oñembopy'arory ha oñemyakãratĩrõ guare Prescott, Daniells ha Willie White rupive.

Ko etapa ore rekove rehegua-pe ndajahejavéima va'erã ñande apytu'ũ oñemomombyry hañua pe tesakã poravopyre oñeme'ẽ va'ekue [ñandéve] jahecha hañua ñane konferéncia aty guasúpe iñimportanteva. Ha upépe oĩkuri pe hermano Daniells, pe enemigo omba'apo hague iñapytu'ũ rehe;

Mba'épa he'ise upéva? Mba'épa he'ise pe enemigo omba'apoha nde apytu'ũme? He'ise pe Espíritu Santo ndoikóihha omba'apo nde apytu'ũme.

"...ha pene apytu'ũ ha Elder Prescott apytu'ũ ojepuru hañuaicha umi ánhel rehe oñemosẽva'ekue yvágagui..."

Satanás rembiapo va'ekue ningo peẽme pende apytu'ũ omboguevívo, ikatu hañuaicha oĩke umi mba'e michĩvéva jepe, pe Ñandejára ndoporahéi'ỹva peẽme pemboinge hañua. Umíva ndaha'úi va'ekue tekotevéva. Péro kóva he'ise heta mba'e añetegua rehehápe. Ha pende

apytu'ũ remiandu, peẽ ikatúramo peguerahaukapa umi mba'e michĩvéva rehe, upéva hína Satanás rembiapokue. Peimo'ã ningo pemyatyrõvo umi mba'e michĩva umi aranduka jehaipyrepe, pejapótaha peteĩ tembiapo tuicha. Péro che ajerurepyre kóicha: Kirirĩha hína ñe'ẽ porã.

Ha'ekuéra oipota oike Uriah Smith kuatione'ẽme, Thoughts on Daniel and Revelation, ha omboguejy haña upe ha'e he'iva'ekue pe Tapiate rehe, ha'éva Paganismo. Upéva ko aravope peteĩ kuimba'e oñorairõva Willie White, Prescott ha Daniells rehe ha'e peteĩ kuimba'e hérava Larry Smith.

Máva piko Larry Smith? Upéva Urías ra'y, ha ha'e oikuaa mba'épa ha'ekuéra ojapose, ha opyta hína itúva ykére: pe ára ha áragua ha'e paganismo.

“Ava'erã va'erã pejejopy haña pene mba'e vai rehe. Ko propósito añágui ojejapóramoite, upéicharõ peẽme ñuarã peẽicha ojehechaukáta pende rembiapoha iporãitereiha ñemoheñóipe. Kóva ha'eva'ekue pe enemigo rembiapokue ogueru haña opa umi mba'e ojehecháva ivaíva, umi opáichagua apytu'ũndy ndojoajuihápe peteĩ ñe'ẽme.”

“¿Mba'épa upéi? Oikóta upe tembiapoite ombovy'áva Aníape. Ojejapóta peteĩ ta'ãnga umi okapegua rovake ndaha'éiva ñande jeroviágui, ha katu pe ha'ekuéra oipotávaite, omongakuaátava umi tekokatu rehegua rasgo kuéra ha omboguatátava”

ojapo mba'e? “omoheñói tuicha jepy'apy.”

Oĩ ambue ñe'ẽme'ẽ “Mba'e Oikóva Ára ha Ára” rehegua oñemoneĩ va'ekue, ha umíva ogueru haña jepy'apy ha pytũmby.

ha peiporu umi ára yvytimbo itajuicha ombojegua va'erã, oiporu haña kyre'ỹme ojegueraha haña tavayguakuérape pe marandu guasu. Umi ñemombe'u oimeraéva peteĩ mba'e reheguáva ñamba'apóma hese ndaikatumbo'ãi opaite ojoaju peteĩicha, ha pe resultado ha'éta omyangekóita umi jeroviáva ha umi ndogueroviáivape. Kóva voi hína pe mba'e Satanás oplanéava oiko haña—oimeraẽ mba'e ikatúva oñemomba'eguas haña peteĩ ñemoĩ joavyramo.

Ñandejára oipotáramo, ñañepyrũ vove jahechauka haña ko'ã doctrina ñande estudio bíblico-gui, jahecháta Ezequiel 28; pórke Ezequiel 28-pe ojehechauka pe raízete pe Diario rehegua. Ezequiel 28 oñe'ẽ Lucifer jehechaukáre yvate haña, ha ha'e omarka upéva; pórke, ha'ekuéra oñe'ẽ aja he'i pe Diario orepresentaha Cristo ministerio pe Santuario-pe, ndaha'ei añónte oikuaaukáva hikuái pe visión añetegua pe Diario rehegua, peteĩ símbolo jehechaukáva yvate haña ijehe, síno avei ohechaukáva hikuái upe jehechauka haña yvate ijehekuéra rehegua ha'ekuéra experiencia teepe. Ha'e omomba'eguas hikuái omoingetaha ñande apytépe py'ajere.

Ko'ága ápe oĩ peteĩ tembiapo tuichaitereíva, upépe umi espíritu extraño ikatu ojapo hikuái ijehechauka. Péro Ñandejára oguereko peteĩ tembiapo ojejapova'erã osalva haña umi ánga ohóvape ñehundípe; ha umi tenda Satanás, ojoguaháramo ambueichagua, ikatúva omyenyhẽ, oguerúva ñembyasy ha sarambi ñande aty apytépe, upéva ha'e ojapóta porãiterei, ha opa umi michĩmi joavy ojehechaukavéta, oñemomba'eguasuvéta.

Ha mba'épa he'ise "Ha ojehechauka chéve"? Tupã voi he'i porã kuri chupe kóva.

"Ha ojehechauka chéve iñepyrũmby guive Tupãme'ẽha'ỹ hague, ni karai kuéra Daniells ni Prescott-pe, ko tembiapo pohýi. Ojeikeva'erã piko Satanás rembiguái ñuhã kuéra; ha ko "Diario" oiko haña peteĩ mba'e tuichaitereíva, oñemoingéva haña oñembotavy haña apytu'ũnguéra ha ojoko haña tembiapo ñemotenonde ko ára iñimportanteva jave? Ndoikói va'erã upéicha, taha'e ha'éva. Ko mba'e noñemoingéva'erã."

Hermana White oikũmby porã va'ekue pe Tapiateguáre, ha oikũmby avei va'ekue pe mbo'epy he'íva pe Tapiategua ha'eha Cristo rembiapo pe Santuariope ouha umi ánhelgui oñemosẽ va'ekue Yvágagui, ha upéva añoite ogueruha ñembyavy ha pytũmby; ha'e oikuaa va'ekue avei umi Pionero ñemoĩmby rehegua, pe Tapiategua orrepresentaha pe Paganismo, ha pe Tapiategua oñemboykévo, oñepyrũ hague pe profesía ára 1335 ary pukukue rehegua. Ha'e oikuaa va'ekue upéva. Ha'e oikuaa va'ekue pe joavy, taha'e ha'eháicha ko'ã kuimba'e oipota he'i.

"Aníke, mba'éichapa oikóramo jepe. Ko mba'e ndoikéiva'erã, pórke pe espíritu ojeikéva'erã va'ekue ojokóva ha ombotovéva, ha Lucifer omaña hína opaichagua ñemongu'e rehe. Umi mba'epo satánico oñepyrũta hembiapo, ha ñembyaty vai oike ñande atykuérape. Ndereguerekói pe ñehenói reheka hañaicha umi joavy opinión rehegua ndaha'éiva peteĩ porandu ombojegueroiviávarã; ha nde kirirĩ reñe'ẽ porã. Che aikuaa porãite ko asunto tuichakue. Pe aña ikatũrire omoinge ñande rapichakuéra apytépe peteĩva jepe ko'ã mba'e rehe, he'i hañaicha ojapótaha, Satanás rembiapo osẽ porãta. Ko'ãga tembiapo oñeñepyrũva'erã pya'e'ỹre'ỹ, ha ani oñemyasãi mba'eveichagua opinión [joavy]."

"Satanás omongu'e umi kuimba'épe osẽ va'ekuépe orehegui oñondive haña umi ánhel vai ndive ha ombotapykue haña ñane rembiapo porandu mba'e'ỹvare, ha mba'eichaitépa oĩta vy'a pe enemigo táva ñorairõhárakuéra apytépe. Peñembyaty, peñembyaty. Toñeñotỹ opaichagua joavy. Ko'ãga ñane rembiapo hína ñame'ẽ haña opa ñane mbarete tete rehegua ha ñane akã ha nervio mbarete haña ñamoĩ umi joavy tape ykére, ha opa maymáva tojoaju. Satanáspe, iñarandu tuicha ha ndojemongaraívape, oñeme'ẽrire jepe pe michĩvéva jejoko'ỹ haña, [ovy'aitéta]."

Ko'ãga, ahechata aikuaa ramo mba'éichapa remba'apo hína, che akã oguereko pe situación tuichakue ha umi resultado, reho haña tenonderã ha remboja haña umi oheja va'ekuépe ñandéhegui michĩmínte jepe pe oportunidad ogueru haña confusión ñande aty ryepýpe. Nde arandu'ỹ ha'éta va'erã upeichaite voi Satanás oipotaháicha. Nde proclamación hatáva ndaha'ei kuri Espíritu Santo inspiración guýpe. Che amongetapa hañaicha ndéve, ne remboavyvy rehe umi kuatiajehaipyre kuimba'ekuéra oñemboguata va'ekue Tupã rupive, ndaha'ei Tupãgui oúva. Ha ko arandu ramo Elder Daniells ome'ẽtava tetãygua kuérape, aniete hañaicha peẽme peikuaa, ani hañaicha ojeheja chupe peteĩ tembiapo oficial, ndoikuaái rupi ombojoaju haña causa ha efecto. Nde kirirĩ ko asunto rehegua hína nde arandu. Ko'ãga, opa mba'e ojoguáva remboavyvy haña umi kuatiañemoherakuã kuimba'e oikovéma'ỹva rehegua ndaha'ei pe tembiapo Tupã ome'ẽva pene peteĩteĩme pejapo haña. Pórke ko'ã kuimba'e—Elders Daniells ha Prescott—omoañete rire umi instrucción oñeme'ẽva táva kuérape oñemba'apo haña, heta, hetaiterei va'erãmo'ã oñekonvense pe añeteguáre ha oñekonverti, kuimba'e ikatupyryva [ko'ãga] oĩva umi tenda ndojehupyty'mo'ãvéimahápe araka'eve.

“Ko mundo tuichakue ojehechava'erã peteĩ familia guasu ramo. Ha pende pópe oĩramo péichaite peteĩ yvu kuaapy rehegua pendehegui oñeguenohẽ hañuaicha, mba'ere piko peheja pe mundo operece haña heta año pukukue umi testimonio ñande Ruvicha Jesucristo ome'ẽ vaekue reheve? Pe religión añetegua ñanembo'e jahecha haña opa kuimba'e ha kuña peteĩ tapicha ramo ikatuhápe jajapo hese iporãva.”

Kóva oĩma heta año oñembokuatia hañuaicha: —“Peteĩ Akã Py'aguapyre,” testimonio anciano Andrews-pe guarã. Pe akã ikatu oñemongakuaa haña oiko haña chugui peteĩ pu'aka oikuaa haña araka'épa oñeñe'ẽ va'erã ha mba'e pohýi-pa ojegeraha va'erã ha ojeoporavo haña ogueropu'aka, pórke Cristo ha'e nde Mbo'ehára. Ha che akyhyje eterei nderehe [ahechávo ndéve] remomba'eguas ne arandu tee ha resẽvo peteĩ tape omoingéva juavy opáichagua apytépe. Ñandejára ohenói kuimba'e arandúpe, ikatúva okirirĩ araka'épa upéva ha'e arandu haña ichupekuéra ojapo upéicha. Reikuaaséramo ne completo haña kuimba'éicha, reikotevẽ ñemomarangatu Jesucristo rupive. Ko'ãga oñepyrũma peteĩ tembiapo, ha tojehecha arandu opa ministro-pe, opa conferencia mburuvichápe. Péro ko'ápe oĩkuri peteĩ tembiapo ndéve guarã rejapyhy va'erã va'ekue heta año yma, upépe reikotevẽkuri rehupi ne ñe'ẽ ko tembiapo mismo rehehápe. Cristo ome'ẽ va'ekue opa Itavayguakúrape mbo'epyrã especial mba'épa ojapo va'erã ha mba'épa ndojapói va'erã. Ha sa'imi tiempo opytáma ñandéve ñamba'apo haña ñamoheñói haña Ñandejára rekojojápe. Nde ikatu reikuaa Ñandejára rape. Ahecha ne propósito regueraha hañuaicha umi mba'e nde jeguerovia tee rupi, rire remoĩ rire ndéve mburuvicháramo. Reimo'ãkuri rejapotaha mba'e hechapyrãva, ha upéva ha'e va'erãmo'ã peteĩ tembiapo Tupã ndohejaiva'ekue nde pópe rejapo haña. Ko'ãga, nde rembiapo ndaha'úi rejopy haña, síno remosásóvo opa tekotevẽ ikatuháicha, Ñandejára ndererovia ramo reservi haña. Péro pyhareveté guive remohechauka va'ekue arandu ha juicio oñemomarangatúva ndojehechaukái hague nde pype. Remombe'u hatã umi mba'e ndojeguerohorymo'ãi va'ekue, ndaha'éiramo Ñandejára ome'ẽ tesape.

Aime jehekombo'e ndéve ko'ã mba'e pya'eterei ndojejapói va'erãmo'ári, ha'e kuéra ndeporavóramo jepe neñemoĩ haña pe aty guasu mburuvicháramo ambue ary pukukue. Péro Ñandejára ombotove ojejapo haña hetave ko'ãichagua mba'e pya'e pe asunto ndoguahẽmboyve Ñandejára renondépe ñembo'épe; ha nde, reguereko haguére pe marandu oguahẽva ndéve, pe tembiapo Ñandejára rehegua oĩva pe aty guasu mburuvicha áriha peteĩ tembiapo tuichaite ha kyhyjepyrãva, ndereguerekói va'ekue derécho tekopotigua reñepyrũ hañuaicha pe “—Daily” rehe, ha reimo'ã nde influencia rupive ojedesidíta pe porandu. Oĩ kuri anciano Haskell, ogueraháva'ekue umi trácho pohýi, ha oĩ anciano Irwin ha heta kuimba'e ikatúva amombe'u, oguerékova umi trácho pohýi.

—Moõpa peẽ peñemomba'e'ỹkuri umi karai hi'árape? Mba'e autorida piko ikatúva peẽ peiporu, ndapeguerahái haña opaite umi kuimba'e orekóva trácha ohecha ha oheja haña ko mba'e? Péro ko'ãga tañahesa'ỹijo ko mba'e. Ko'ãga tekotevẽ jajepy'amongeta jey taha'épa kóva pe Ñandejára huísio, tembiapo oñemboyke haguére, peẽ pehechauka haña pene kyre'ỹ pemotenondévo pe tembiapo ambue año jepe. Peẽ peraha ramo pe tembiapo ambue año, umi pytyvõ oĩtava oñondive pene ndive reheve, tekotevẽta oiko peteĩ ñemoambue pende pype ha karai Prescott pype. Ha peñemomirĩ pende py'a tee Tupã renondépe. Ñandejára ohechava'erã pende pype peteĩ jeikove rehegua ambuéva jehechauka, pórke oĩrõ araka'eve kuimba'e

oikotevêva oñekonverti jey ko árape, ha'e karai Daniells ha karai Prescott.

Tojeporavo umi siete kuimba'e ha'e haña kuimba'e arandu ha Tupã gracia rembiapo rupive [ome'ê] haña peteĩ jevyjej rehegua [rechaukaha]. Oimeraẽ kuimba'e oñembotavyetereíva ikatu hañaicha ndoikuaái mba'égui mba'e osêva, ha ohejarei haña umi kuimba'e oguerahava'ekue ko tembiapo rembiaporã ha ko'ã conferencia moakãhára, [ha] umi kuimba'e [o]guerojepytasóva tembiapópe mokõi ary ári haña ojehecharamo'ÿre, ha upéi oiko haña peteĩ consecuencia pya'e ha jejopy'ÿvaicha, umi kuimba'e oheja hañaicha pe tembiapoete oíva hendápe hesakuéra renondépe heta ary pukukue—pe tembiapo táva guasúpe—ha ndaipóri térã michĩeterei atención oñeme'êva umi kuimba'e tujavévape consejo rehe, ha katu oikuaauka umi mba'e ha'ekuéra voi oiporavóva ome'ê haña tavayguakuérape, upéva voi ogueru hekopete inemombe'u tee mba'eichaitépa ndaha'úi seguro umi kuimba'e ojeroviapy haña hese kuéra peteĩ tembiapo tuichaite ha hechapyrãva koichagua rehe.

“Cristo ndojejái. Araka'eve ndohejamo'ãi Ijapopyrã ojegeraha ko'êichagua tape extraño rupive. Peheja umi kuatione'ê oĩ hañaicha. Oĩramo tekotevê peteĩ ñemoambue, Tupã omoíta pe joaju porã upe ñemoambuêpe haña opyta oñembojoajúva hekópe; ha peteĩ marandu oñeme'ê rire kuñakarai ha kuimba'épe umi tuicha haña responsabilidad oguerékóva ndive, [Tupã] ojerure jerovia haña, pe mborayhu rupive omba'apóva ha omopotíva pe ánga. Umi anciano Daniells ha Prescott mokõivéva oikotevê ojevyjej haña pe conversión-pe. Oike peteĩ tembiapo extraño, ha ndaha'úi ojoajúva pe tembiapo Cristo ou va'ekue ko yvy ape ári ojapo haña; ha opa umi añetehápe ojeconvertíva ojapóta umi tembiapo Cristo rembiapo.”

“Maymávapa opavave haña tembiapo ombojeglifikátava Túvape. Jaike pe apañuái guasúpe—tajaiko haña Jesucristo rekokápe ko ára ñembosako'ípe térã ani haña ñaheha'ã hese. Karai Daniells, ndereñeñanduva'erãi reikuaa hañaicha nde py'aguasu rehenduka haña nde ñe'ê yvatehápe, rejapohaguéicha ambue mba'e oikóva upéicha jave. Ha peikuaa haña, peteĩ conferencia ruvicha ndaha'úi peteĩ mburuvicha guasu. Omba'apo va'erã umi kuimba'e arandu ndive oguapýva mburuvicha-kuéra ramo, ha Tupã omoneĩ va'ekue chupekuéra. Ndojajokói chupe oñemoingove haña umi jehaipyre kuatiápe oñemboguapývape umi aranduhára kuéra rembiapópe, Tupã omoneĩ va'ekue. Ndohupytyvéima hikuái pu'aka haña ndouhechaukáiramo michĩve pe pu'aka oguerékóva omanda ha oisãmbyhyse haña. Pe apañuái oñuahẽma, Tupã niko oñemotĩta hañguere.”

“Mba'échapa Ñandejára oma'ê umi táva ndojejapóivare? Cristo oĩ yvágape. Ko'ága pe jehechakuaa va'erã hína kóicha: —Ndaipóri mburuvicha guasu rembiapokue. Ha ko'ága hína ko yvy arigua apañuái guasu. Ko'ága che hína pe Pokatu osalva térã ohundi haña. Ko'ága hína pe ára opaite mba'e rape paha oíha Che pópe. Ame'ê che rekove asálva hañaicha ko mundo. Ha: “Che, ajerupi rire yvate,” pe poriahuvereko salvadora ame'êtava ohechaukáta opa umi oñemoheñóitavape Tupã joguaháramo ha oĩtavape peteĩ haña chendive, omba'apotaha che amba'apoháicha che pokatu poriahuvereko ñepyrũrã rupive.” Oimeraẽ oipotáva, tojapyhy ijyke'ykuéra ndive ojapo haña pe tembiapo oñeme'êva'ekue chupekuéra ojapo haña, oĩ jave hikuái tenda tekotevêhápe, pe ñemoñe'ẽrã Ñandejára ome'êva guýpe, ha toheka kyre'ÿme omba'apo haña peteĩchaite ñeñondive Hendive, pe ohayhu etereíva ko mündope ha ome'êva'ekue hekove peteĩ mymbajuka guasu ramo ko mundo ñesalvárã. Añe'ê ore

ministrokuérape, ha oike jave hikuái pe tembiapópe ore távape, toguata pe Ñe'ẽ rembiapo ndive py'aguapy marangatu. Ndikatúi jajapo pe mba'e ombohapéva tekotevẽháicha tavayguakuéra akãme ñane . . . [Ko kuarogogue mbytéguio yvýpe opyta nandi.]”

Akopia che Diáriogui. Pe añetegua oĩháicha Jesúspe—eñe'ẽ hese, eñembo'e hese, eguerovia opa ñe'ẽ hekopete. Mba'épa reganátamo jejavykuéra oñemoĩramo umi kuimba'e renondépe ojehekýiva'ekue jeroviágui ha oñatende vaíva angaipa rerahávare, kuimba'e ndahi'aréi oĩ va'ekue ñanendive jeroviápe? Reñemoĩtapa Aña ladope? Emoĩ ne atención umi kokue oñemba'apó'ỹvape. Peteĩ tembiapo opavave yvy ape ári ñande renondépe oĩ. Che ame'ẽ chéve ta'angamýi John Kellogg rehegua.

Peteĩ ava ojeguero horyetereíva ohechaukaína umi idea oguerúva umi argumento ikatupyryva ha ojogua porãva rupive, apytu'ũ ha ñemimo'ã iñambuéva pe añetehápe oĩva Biblia rembiapokuegui. Ha umi ohechávo pyahu hañuáicha, ha oipota asy haña mba'e pyahu, omotenonde va'ekue umi idea [ojoguaite ha hekopeguárõ guáicha] upéicha rupi Elder Prescott oĩkuri peteĩ tuicha peligro-pe. Elder Daniells avei oĩkuri peteĩ tuicha peligro-pe [oikóvo] oñembojere haña peteĩ ñembotavy rehe, oñeimo'ãvo ko'ã ñemimo'ã ikatúrõ oñemombe'u opa hendápe, upéva ha'eteva peteĩ yvy pyahu hañuáicha.

“Upéicha, añetehápe oikóta; ha upe aja iñakãnguéra oñemotenondévo péicha, ojehechauka chéve hermano Daniells ha hermano Prescott omoingehague ijehasápekuéra ñeñandu peteĩ aspecto espiritual[ística] rehegua, ha oguerahahague ñande retãyguápe ñeñandu porãite haña, ikatu hañuáicha ombotavy, ikatúrõ, umi poravo pyre jepe.”

Umi poravopyreiteeteguaite ndohovamo'ãi, ha katu oĩta tapicha umi poravopyreiteeteva ykére oĩva oñembotavýtava. Umi poravopyreiteetegua ha'e umi kuñataĩ arandu. Umi kuñataĩ tavy ha katu oñembotavýta, añetépa?

Ha péicha umi kuñataĩ arandu ko ára pegua, jepéramo pe jejopyrã oĩ haña ombotavývo umi poravopyre voi, ha umi kuñataĩ arandu ohupytývo pe ñehẽmboyku pe Espiritu Santo rehegua, mba'e piko ohupyty umi kuñataĩ itavyva? Pe mbotavy guasu 2 Tesalonicenses pegua. Upeva avei jahechaukáta pe Diario rehegua ndive joaju hañuáicha.

—«Oñemonde hikuái ijeheguiete oikovévape temimoĩmby espiritual[ista] joguáva, ha ogueraha ñane retãyguárape ñeñandurã porãva gotyo ikatúva ombotavy, ikatúramo, umi poravopyre jepe.»

Mba'épa pe ipahápe añetete pe espiritismo?

Oñeñe'ẽvo Mburuvicha guasu Saúl rembiasáre, ¿mba'épa he'i va'ekue Samuel? “Ñemoĩ haña iñe'ẽ rehe hína paje mba'evai oja póva paje pyharegua reheguaicha.” Pe ñemoĩ iñe'ẽ rehe hína paje pyharegua rehegua.

Moõpa ojehupyty Saúl?

PE TAVAYGUAKUÉGUI: Endor paje ndive.

Pe kuña pajehára Endor pegua ndive.

Mba'épa ojapo ruvicha guasu Saúl omoñepyrũ haña ko joaju mba'e oikóva ogueraháva chupe Endor pajehárape? Ha'e omoĩ ikuéntape iñe'ẽ Tupã Ñe'ẽ ári. Oje'e kuri chupe mba'épa ojapova'erã, ha upéicharõ jepe tenonde gotyo oho ha ojapo pe ha'e oipotáva ojapo.

Pe espiritismo rehegua pyenda ipahaitépe hína ñamoĩ haña nde ñe'ẽ Tupã Ñe'ẽ ári. Upépepa oñepyrũ opa mba'e. Upéva hína paje.

Paje rehechakuaa mba'éichapa Satanás ndereraha iñemopu'ã guýpe. Mba'éichapa nderembotavy ha nderereko ipoguýpe, upéva ha'e peteĩ ñe'ẽ ojeporúva mba'e paje rehegua gotyo, oñe'ẽva ñembotavy pajepegua rehe.

Reñemoĩmbávo pende rehe paje, máva piko raẽve oñemoĩmbáta? Pe pajehára voi. Opa mba'e oñepyrũ ahejávo che ñe'ẽ Tupã Ñe'ẽ ári. Upéva hína paje, upéva hína pu'aka'ẽ, ha che voi hína upe oñemoĩmbáva. Ha upévaite la ojuhúva'ekue Daniells ha Prescott rehe.

Ha mba'e remimo'ãpa Daniells ha Prescott oikuaaukase raka'e ko mba'e oikóramo guare upéva? Peteĩ jehecha vai pe Árere rehegua.

Ha mba'épa pe visión añetegua pe “Daily” rehegua? Ha'eha paganisimo, ha pe paganisimo ha'e pe religión oñemomba'eguas hañaicha ijehe. Ha'e peteĩ religión oñepyrũva'ekue Yvágape, táva ruvicha kuérape, Satanás, Satanás, omoĩrõ guare iñe'ẽ Ñandejára Ñe'ẽ ári ha omoinge yvypóra rembiasakuepe pe angaipa ñemimby.

Pe mba'e ñemimby vai rehegua ha'e Satanás rembiapo ñanepohano haña. Ha'e Satanás rembiapo ñanemokyre'ỹ haña ñamoĩ haña ñane ñe'ẽ térã ha'e ñe'ẽ Yma Ñandejára Ñe'ẽ ári.

¿Reikuaápa che remiandu?

Eheka mba'evaípe. Upépe oñemyesakãta mba'épa he'ise iniquidad Strong's Concordance-pe. Ha reguerúramo pe ñe'ẽ rapópe, mba'épa pe ñe'ẽ rapoite iniquidad-pe ñuarã? Alfa, alfa. Upéva hína pe Alfa Apostasía.

Araka'e piko Daniells ha Prescott omoakã hína kuri ko jehecha vyrorei? Pe Álpapegua apostasía tiémpope.

Upéva, ani peheja rei mba'e he'íva ko'ápe Hermana White umi ojapova'erã rehe umi poravopyre jepe oñembotavýva ha pe moñe'ẽ rehe Ezequiel 28-pe. Ha'e oikuaa porã mba'e-pa oiko hína kuri. Oikuaa porã kuri ko mba'e “Daily” rehegua ndaha'eiha añaõte peteĩ jejavý doctrinal, síno ojerureha umi opredikátavape pe jehechapyre vai “Daily” rehegua omoĩ haña iñe'ẽ Ñandejára Ñe'ẽ ári, ha upéicha omoĩ chupekuéra peteĩ tenda-pe oĩháme oñepysangáva; ha upéva, ha'ekuéra ha'e peteĩ tembipuru Satanás pópe ombojehechaukáva ambuépekuéra avei iñemoĩ vai rupive.

“Che ahai haña che kuatiahai rupive [ko añetegua] ko'ã joyke'ykuéra ohechataha jejavý hembiapo apañuãihaime, ha umíva omoíta pe añetegua peteĩ ndaikatúivape ojekuaa porã; ha [upéicharõ jepe] ha'ekuéra oñembo'ýta [ku oguerékóvaicha] tuicha kuaapy espiritual. Ko'ãga aikotevẽ amombe'u chupekuéra [mba'e] ahechaukárõ guare chéve ko mba'e,”

Tapicha he'i: “¡Oh, Ellen White, ha'e ndorekói peteĩ postura pe Diario rehe!”

“chejehechauka ramo ko mba'ére, karai Daniells omopu'ārõ guare iñe'ẽ peteĩ turuichaicha, omosarambívo hembiapo arandu rehegua pe —‘Daily,’ rehe, upe rire oikótava ojechauka chéve. Ñande tavayguakuéra ojepy'apy ha oñembotavyhína. Ahecha mba'éichapa opa haña, ha upéi oñeme'ẽ chéve ñe'ẽmondo kyhyjéva, karai Daniells ndojepy'apýramo jepe upe osêtavare, upéicha oñembopy'arã ha ohejávo ojeroviaha ha'e oña Tupã ñepytyvõ ha inspiración guýpe,”

Kóva hína espirituálismo. Ha'e omoĩ he'ínte ijayvu Ñandejára Ñe'ẽ ári. Ojerovia hína oñeinspira haña chupe Ñandejára.

“ha Elder Daniells, oñemomba'eguasú'ỹre upe osêtavére, upéicha oñandu mbarete ha oheja ijehe ogueroviaha oña Tupã inspiración guýpe, mokõihũ ha py'a mokõi oñeñotỹta opa hendáicha ñande atykuéra apytépe, ha ñande jaikóta pe tenda Satanás oguerahahápe imarandu. Ndogueroviái ha mokõihũ oñeñotỹta yvypóra apytu'ũme, ha mba'evai ñemitỹ pyahu ha iñambueetéva omyengoviáta añetegua. Ms 67, 1910, 1–8. Manuscript Release, volume 20, 17–22.”

Ñañoty iva mba'e vai rehegua okakuaa hína opa rupi ko árape Adventismo ryepýpe.

Ellen White omoĩ imoneĩrũha umiãngypyra-kuéra oikuaaháicha pe 2520 rehe.

Ellen White omoĩ hera oipytyvõ haña pe entendimiento umi Pionero oguerekóva, pe “Diario” oña kuatia Daniel-pe orrepresentaha Paganismo.